TARİHSEL MOMENT TARİHSEL GÖREV

SOSYALİST BİRLİK

Yıl: 1 Sayı: 1
20 ARALIK 1974
250 kuruş
15 günde bir yayınlanır

SOSYALİST HAREKETİMİZİN BİRLEŞME - TOPARLANMA MANİFESTOSU

I- EMPERYALİZMİN GENEL BUNALIMI DERİNLEŞİYOR

1- Bunalım olağanüstü derinleşiyor.

Emperyalist dünya, çeyrek yüzyıldır içinde bulunduğu üçüncü genel bunalımın, son iki yıldır olağanüstü bir anını yaşamaktadır.

Kapitalist dünyanın metropollerinde başlayan derin bir ekonomik bunalım hızla yayılıyor.

Bu ekonomik bunalımın, 1929-33 dünya ekonomik bunalımından çok daha «sarsıcı» ve «yıkıcı» olacağı emperyalist metropollerin ünlü iktisatçıları ,araştırma merkezleri, devlet ve hükümet yetkililerince ilan ediliyor, alarm zilleri çalınıyor. Ve hatta derinleşen ve görülmemiş boyutlara ulaşacağı bugünden anlaşılan bunalım, onlara şu soruyu sorduruyor: «Kapitalist dünyamızın ve hür (!) teşebbüsün sonu mu geldi?»

Emperyalist dünyanın metropollerinde ekonomik yapı temellerinden sarsılmaktadır :

— Enflasyonun hız ve şiddeti son kırk yılın bütün ölçülerini daha şimdiden aşmış bulunmakta. Batı kapitalist ülkelerinde, enflasyon, 1970-74 arasında iki ila beş misli yükselerek, bu ülkeler için yıkım anlamına gelen rakamlara ulaştı. (Japonya'da % 25, ABD'de % 13, AET'de % 12,5-17)

— Kapitalist-emperyalist ülkelerde Gayri Safi Milli Hasılalardaki düşüşler İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana en büyük rakamlara ulaştı; ve bu özellikle 1973-74 arasında korkunç bir düzeye erişti. [GSMH'daki düşüşler: ABD'de % 5,8 (İkinci Savaş'tan bu yana en büyük), İngiltere'de % 2,5, Japonya'da % 1,5, F. Almanya'da ise bir yıl önce % 5,5 olan artış, 1974'de % 100 bir düşüşle % 0,75'e indi.]

— Tüm batı kapitalist ülkelerini tediye bilançolarındaki açık 60 Milyar dolar gibi astronomik bir rakama ulaştı. (ABD'de 8 Milyar dolar, İngiltere'de 8 Milyar dolar, İtalya'da 5,5 Milyar dolar, Fransa'da 3,5 Milyar dolar, F. Almanya'da 1 Milyar dolar...)

— Hisse senedi satışları tamamen dururken, en büyüğünden en küçüğüne, bütün şirketlerin hisse senetleri görülmemiş bir hızla değer kaybediyor. (ABD'de, son dört yıl içinde, Hisse senetlerinin değerleri ortalama % 60 düşerken,hisse senedi satışı sıfıra inmiş bulunuyor.)

— Hisse satışı yoluyla özkaynak yaratma olanağından tümüyle yoksun kalan banka ve şirketler, büyük ölçüde girdikleri borçlanmanın altından kalkamamakta ve birbiri ardından kapanmakta. (Sadece AET ülkelerinde, son dört ay içinde kapanan banka sayısı 15. İngiltere'de en büyük iki çelik fabrikası kapandı. ABD'nin en büyük şirketlerinden Chrysler kapanmak üzere olduğunu açıkladı. Alman bankaları birleşerek topyekün yıkımdan kurtulmak için «sigorta» kurmaya çalışıyor. Fransa'da iflas durumundaki Citroen fabrikasının Peugeot ile birleşeceği açıklandı.)

— Mali kaynak yokluğu nedeniyle, yatırımlar 1974 başından itibaren tamamen durmuş bulunmakta.

— Enflasyona karşı alınan tedbirler, ticari ve sınai kuruluşların ve genel olarak piyasanın para sıkıntısını daha da arttırıyor. Ticaret ve sanayi kuruluşlarında ve bütün iş piyasasında protestolu senetler baş döndürücü sayı ve miktarlara ulaşmakta.

— Borsalarda tam bir panik havası esiyor ve Uluslararası Para Fonu Teşkilatı dünya borsalarındaki paniği önleme çareleri araştırıyor. Ve bu paniğin, 1929 Eylül'ünde bir Cuma günü aniden vardığı cinsten bir doruğa ulaşacağı kabusu beyinlerine çörekleniyor.

— Ekonomilerdeki olağanüstü durgunluk ve gerileme nedeniyle, fabrikalar haftada kırk saatlik çalışma sürelerini otuza, yirmiye düşürmekte, bir kısmı tümden kapanmakta; bu ise, bir yandan kapitalist dünyanın bugüne dek görmediği atıl kapasiteleri ortaya çıkarırken, diğer yandan işsizliğin İkinci Dünya Savaşı ertesinden beri görülmemiş düzeylere çıkmasına sebep oluyor.

— İşsizler ordusunun saflarına atılmakta olan milyonlarca işçi, geçici olarak işsizlik sigortası yoluyla susturulmaya çalışılmakta, bütün bunlara rağmen kapitalist dünyayı gittikçe yükselen grev dalgaları temellerinden sarsmakta; Fransa'da, İtalya'da, İngiltere'de, Japonya'da genel grevlere gidilmekte.

— Bütün bunlara ilave olarak petrol fiyatlarının son bir yıl içinde beş misli artışı, kapitalist ekonomiler allak bullak ediyor ve sarsıntıyı şiddetlendiriyor.

— Gıda maddeleri fiyatları bir yılda % 45,6 artıyor. Buğ-

BAŞYAZI

Bütün Sosyalistler birleşin!

Hangi Ortamda Çıkıyoruz

Emperyalist dünyanın bunalımı derinleşiyor. Kapitalizm kendi tarihinde görmediği bir buhranı yaşıyor. Ve öncekilere benzemiyen bu bunalım kapitalizmi temellerinden sarsıyor. New York'tan Tokyo'ya, Londra'dan Paris'e Bonn'a, Roma'ya çöküşü haber veren alârm zilleri çalınıyor. Emperyalistler panik içinde!

Ekonomik durgunluk *artıyor*, ihracat kanalları *tıkanıyor*, ödemeler dengesi *allak bullak oluyor*, enflasyon *hızla yükseliyor*, iflaslar *birbirini kovalıyor* işsizlik *dalga dalga yayılıyor*

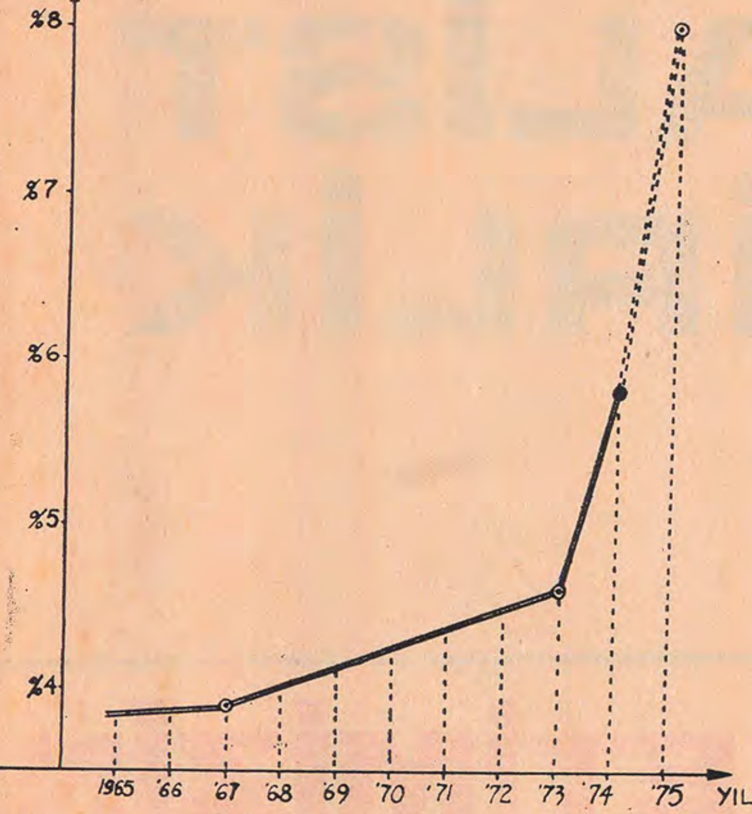
Bütün bunlar yeni çelişkiler doğurarak buhranı *daha da derinleştiriyor*. Emperyalistler kendi kalelerinde *sosyal patlamaların kâbusunu yaşıyorlar...*

Emperyalist sisteme bağımlı ve yarı-bağımlı ül-

(Devamı 10. sayfada)

«... Geçmişteki tecrübe bize, çeşitli ülkelerin işçileri arasında var olması ve kurtuluşları için yaptıkları bütün mücadelelerde birbirlerini desteklemeğe sevketmesi gereken bu kardeşçe bağların unutulmasının, bölünen teşebbüslerin ortak bozgunu ile cezalanacağını öğretmiştir.» «...Avrapanın sanayileşme yolunda en ileri gitmiş olan ülkeleri arasında yeni umutların uyanmasına sebep olarak yeniden doğmuş olan hareketin, bize eski hatalara yeden düşmemeyi ÖNEMLE ihtar ettiğini ve henüz tecrit edilmiş olan çabaların mümkün olduğu kadar kısa bir sürede birleştirilmesinin gereğini bize ÖNEMLE hatırlattığını gözönünde tutarak.. Bu düşüncelerle harekete geçen ayrı ayrı ülkelerin işçileri 28 Eylül 1864 de Saint Martin's Hall'de açık bir toplantıda biraraya gelerek ENTERNASYONAL DERNEĞİNİ kurmuşlardır. (MARX' *ın 1. Enternasyonalı açış konuşmasından)*

day fiyatı ise, petrolle yarışırcasına, son yıl içinde üç misli artmış bulunuyor.

TABLO I) AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ'nde İŞSİZLİK: 1974'te % 26'ya ulaşmış bulunan işsizliğin tırmanma hızının, 1975'te % 40'a ulaşacağı kesinleşmiş bulunuyor.

Derinleşen bunalımın doğal sonucu olarak, ekonomik yapı, her debelenişinde, içinde bulunduğu batağa daha fazla batarken, dünya işçi ve emekçi sınıflarının sınıf mücadeleleri gittikçe keskinleşiyor. Bu ise, emperyalist güçleri derin endişe ve kuşkular içine atıyor.

Emperyalist metropollerin ve tröstlerin en önde gelen temsilcileri kabuslarını dile getirirken, şunları söylüyorlar.

Sachs şirketi yetkilisi Whitehead: «Borçlanmanın bu gidişi bütün ekonomik yapıyı çökertebilir.»

Nobel iktisat ödülünü alan İsveç'li Prof. Gunnar Myrdal, Nobel ödülünü alışı dolayısıyla verdiği demeçte şunları söylüyor:

«... 70'lerde gözlenen gelişmeler son derece kaygı vericidir. Eğer onları durdurmak üzere harekete geçmezsek, ekonomik bir çöküntüyle karşılaşabiliriz; hem de 1930'ların çöküşünden çok daha sarsıcı bir çöküntüyle. Az gelişmiş ülkeler... ekonomik fırtınadan daha çok zarar görecekler. Ömrüm boyunca gördüğümden çok daha tehlikeli bir dünyada yaşıyoruz; tabii dünya savaşlarını saymazsak...»

Meşhur iktisatçı Poul A. Samuelson: «..İster ABD, isterse İngiltere, İsveç, İsviçre, F. Almanya, Japonya, ya da Fransa ile İtalya olsun hiçbir karma ekonomi, fiyat istikrarı ile birlikte herkesi iş bulma meselesini nasıl çözümleyeceğini bilememektedir...» derken, yine o ve diğer neo-klasik iktisatçılar: «... İçine girilen bunalımın 1930-33 arasının büyük çöküşünden çok daha vahim sonuçlara yol açabileceğini...» ifade ediyorlar.

Ortak Pazar Servislerine göre: «...Enflasyon önleyici tedbirler ve genel ekonomik durum (örneğin likitide azlığı) işsizliği artırmaktadır. Artan fiyatlar karşısında işçi zam istemekte, verilmezse greve gitmekte; verilmesi halinde de piyasaya yeniden baskı başlamakta. İşte bu çarkı kimse kıramıyor...»

Sosyalist olmayan ülkelerdeki ekonomik görünümü yorumlayan Kanada'lı iktisat uzmanları: «...yoğunlaşan enflasyonun kesin bir ekonomik çöküşe ulaşmasının muhtemel olduğu...» kanısındadırlar.

Bir Wall Street Bankeri: «Enflasyon piyasa ekonomisini ölümle tehdit etmekte. Hür teşebbüsün son yıllarını yaşıyoruz, belki de.» diyor.

Metropollerin meşhur dergileri ve gazeteleri de şunları yazmakta:

Wall Street Journal adlı tanınmış Amerikan burjuva iktisat gazetesi: «ABD Merkez Bankası, mali bir panik olayının patlak vermek üzere bulunduğu Amerika'da, karşıt öneriler içinde bocalıyarak vakit geçirmektedir,» derken,

Wall Street'in meşhur Business Week Dergisi: «İş adamları ve şirketler acaba tekrar hisse senedi satabilecekler mi?» sorusunu sormaktadır.

Tutucu TIME dergisi ise, ABD ekonomisi için yetkili ağızlardan 1974 Kasım'ının ilk haftası için verilen raporu açıklarken şunları yazıyor: «ABD'de işsizlik oranının %6'ya çıkışı, hükümetin başlıca ekonomik göstergelerine ait total endeks'in, 23 yıldan beri görülmedik bir biçimde, % 2,5 düşüşü ve prodüktivitede kaydedilen % 3'lük bir iniş, sürekli bir zayıflama içinde olan ekonomi için son derece ümitsiz bir tabloyu oluşturuyor.»

Ve nihayet emperyalizmin has adamı, barış meleği(!) Kissinger «İkinci Dünya Savaşı'ndan çıkan çağımız daha büyük bir savaşa hazırlanmalıdır. Önce siyasal ambargo, sonra petrol fiyatlarının yükselişi ile kendisini ortaya koyan kriz sonunda besin fiyatları yükseldi ve hükümetlerin kontrolünden bile çıkan bir enflasyon başladı. Umut ile yıkım arasında yaşıyoruz. Elbirliği ile hareket etmezsek toptan yıkılabiliriz.» diyerek tabloyu tamamlıyor. Derinleşen endişe ve korkular her geçen gün köklü bir tehlikeye dönüşüyor. Ve aralarındaki bütün çelişkilere rağmen emperyalistleri «birlikte» harekete zorluyor.

2- Bunalımın sebepleri ve nitelikleri

Çeyrek yüzyıldır üçüncü genel bunalım dönemine girmiş olan emperyalist dünyanın 1974'de yayılıp derinleşmeye başlayan ekonomik ve politik bunalımının **temelinde** başlıca dört büyük çelişki yatmaktadır.

1 — Sosyalist sistemle kapitalist sistem arasında dünya çapında var olan çelişki.

2 — Emperyalist dünya ile ezilen - sömürülen bağımlı ve yarı - bağımlı ülkeler arasındaki çelişki.

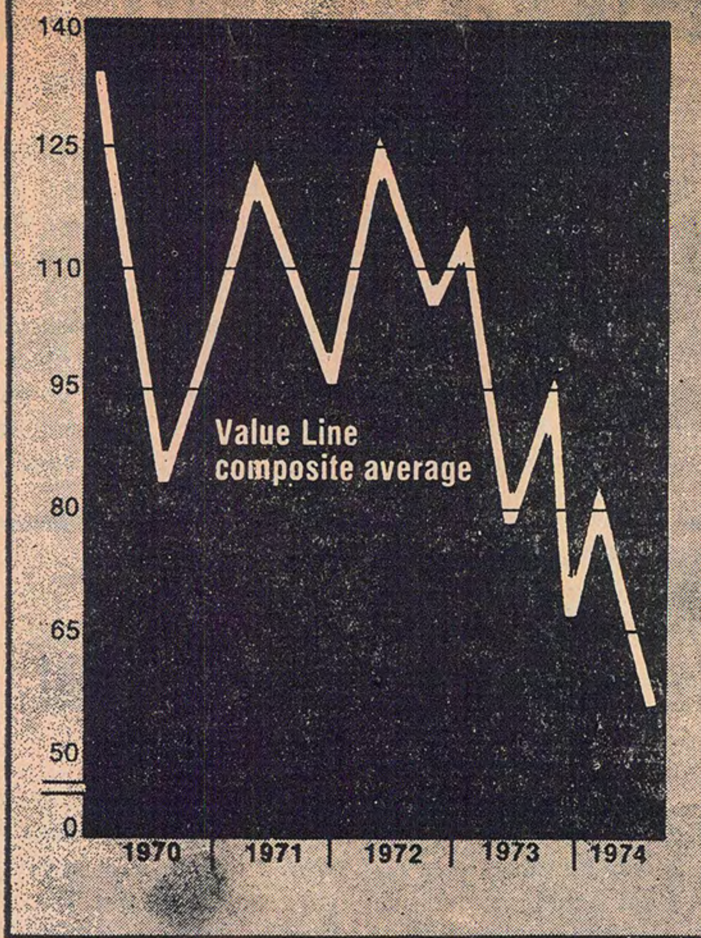
3 — Gelişmiş kapitalist ülkelerdeki işçi - emekçi sınıflarla burjuvazi arasındaki çelişki.

4 — Emperyalist güçler arasındaki çelişki.

Bugün dünyada ister ulusal alanda ister uluslararası planda, isterse bölgesel çapta cereyan etsin, bütün önemli olayların hiçbiri, başlıca bu dört büyük çelişki dikkate alınmadan açıklanamaz. Emperyalist dünyanın içine girdiği derin ekonomik, politik ve sosyal bunalım da, aynı şekilde bu dört çelişkinin çok yönlü diyelektik işlerliğinin önemi ve ağırlığı temel alınmadan açıklanamaz ve anlaşılamaz.

— Emperyalist dünya, İkinci Dünya Savaşının sona ermesinden bu yana geçen otuz yıl boyunca Sosyalist Sistem ve Sosyalist Dünyanın lehine olarak sürekli bir gerileme, daralma ve çökme süreci içine girmiştir. Bu gerileme ve çökme sürecinin gerek başlamasında, gerek hızlanmasında **temel** etken Sosyalist Sistem ve Sosyalist Dünyadır.

Sosyalist Sistemle kapitalist sistem arasındaki mücadelede, sosyalist ülkelerin; ekonomik, sosyal, politik, ideolojik, kültürel, bütün alanlarda ileriye doğru sürekli gelişmeleri, emperyalist dünyayı doğrudan etkilemiş ve onların dünyasını her geçen yıl daraltıp sıkıştırmıştır.

TABLO II) AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ'nde HİSSE SENETLERİ'nin DEĞER KAYBETMESİ: Hisse senetlerinin değerinin korkunç düşüşü (Tablo, BUSİNESS WEEK Dergisi'nden alınmıştır.)

— Emperyalistlerin bu gerileme ve çökme sürecini, Sosyalist Dünyanın, bağımlı ve yarı-bağımlı ezilen sömürülen ülkelerle kurdukları çok yönlü ilişkiler ağı daha da hızlandırmıştır. Sosyalist Dünyanın varlığına ve gelişmesine bağlı olarak, emperyalizme ve onun bütün sömürü şekillerine ve politikalarına karşı, güçlü bir direnme ve karşı koyma, emperyalist zincirini halka halka koparıp atma mücadelesi içinde olan bağımlı ve yarı-bağımlı ülkelerin, özellikle son onbeş yıl içerisinde bu alanda elde ettikleri başarılar; emperyalist sistemin sıkışmış olan hayat damarlarındaki kan dolaşımının bugüne dek kullanıla gelen yöntemlerle **artık** sağlanamaz duruma gelmesinde başlıca faktördür. Emperyalist ahtapot, birinci ve ikinci genel bunalımdan sonra, dünyayı saran ve kanını emen kollarından ikisini tümden kaybetti; üçüncüsü ise ezilen dünya hakları tarafından hergün darbe üstüne darbe yiyiyor ve sürekli kan kaybediyor.

— Bu sürekli kan kaybı, içerde, **emperyalist metropollerde**, işçi ve emekçi sınıfların emperyalist canavara karşı hamle yapmalarını kolaylaştırıyor, sınıf mücadeleleri güçlenip yaygınlaşıyor, emperyalistlerin ekonomik ve alandaki bunalımı sosyal alana da **yayılıyor** ve bu alanda yeni cepheler açılıyor. Bu cephelerde bugün işçi-emekçi sınıflarının verdikleri ekonomik, politik, sosyal mücadeleler emperyalizmin ekonomik krizini daha da derinleştiriyor.

— Yukarıda belirtildiği gibi, başlıca üç yönden sıkışan ve sıkıştırılan emperyalist güçler ve tekeller arasında rekabet ve çelişkiler kızışıyor, keskinleşiyor. Aralarındaki çelişkilere yenileri ekleniyor. Dengesiz gelişmelerinin de etkisiyle, birbirlerinin nüfuz alanlarına, iç pazarlarına girme ve ele geçirme mücadelesi çeşitli biçimler alıyor. Ama bu mücadeleler, yukarıda belirtilen başlıca ilk üç büyük çelişkinin derinleşen ve daralan çemberi içinde cereyan ettiği için, onlara özellikle şu dönemde - **çöküş sürecinin hızlandığı genel ekonomik, politik krizin topunu birden tehdit ettiği** - bir dönemde aynı geminin içinde olan ortak kader yolcuları olduklarını unutturmuyor.

Emperyalist dünyanın şimdiki ekonomik - politik bunalımının geçmiştekilerden, özellikle 1929 - 33 bunalımından farklı nitelikte oluşunun temele ilişkin sebepleri, işte, bu dört büyük çelişkinin bugünkü karmaşık yumağı içinde yatmaktadır. Kapitalist dünyayı saran ekonomik bunalımı; bu başlıca dört çelişkinin karmaşık yumağından soyutlayan bütün açıklamalar ve çözümlemeler, kaçınılmaz olarak şu yanlış tesbitde birleşirler: «şimdiki bunalım kapitalizmin devrevi (periyodik) krizlerinden sadece biridir, yani biraz şiddetlice olan normal krizlerden biridir.» Oysa, bugün bu yumaktaki çelişkiler bambaşka bir dünyada öylesine karışmış ve öylesine keskinleşmiştir ki:

a — Emperyalistler arasındaki rekabet, **daralan dünyaları içinde eskisinden farklı bir düzeye ve çok dar bir alana sıkışıp kalmıştır.**

b — Bu daralan dünyada ihracat imkanları kısılmış, tehlikeli darboğazlara girmiştir.

c — Yıllardır nicel birikim içinde olan dış ödeme açıkları, ihracat kanallarının tıkanmaya başlamasıyla kapitalist dünyanın kendi tarihinde görülmemiş bir maksimuma ulaşmıştır.

d — «Fazla üretim» olayında, işlerin çok karışmış ve dünyanın çok değişmiş olduğu bir dönemde, mamul ve yarı-mamul malları eskiden yaptıkları gibi yakmak veya imha etmek suretiyle, arz-talep dengesini işletemez hale gelmişlerdir.

e — «Fazla üretim» in önünün alınması için üretimin ve yatırımların durdurulması, işçilere yol verilmesi gibi eskiden bir bakıma kolaylıkla yaptıklarını, bu dönemde çok büyük problemleri ve patlamaları göze almadan yapamaz duruma gelmişlerdir. Çünkü; üretimin kısıtlanması, esasen var olan durgunluğu daha da derinleştirmektedir. Yatırımların durdurulması, krizi hem bugün, hem yarın için daha bir içinden çıkılmaz duruma getirmektedir.

f — İşçilere büyük ölçüde yol vermek de, aynı şekilde geçmişe nazaran son derece «sakıncalı» hale gelmiştir, emperyalistler için. Sosyal patlamaların ocaklarından en büyüğünün bu alanda olduğunu, bugün her zamankinden çok daha açıklıkla görmektedirler.

g — Şimdiki bunalımın yukarıda sıralanan son derece karışık ve cevabı bulunamaz soru ve sorunlarına, yepyeni bir fenomen daha eklenmiştir: Durgunluk içinde ENFLASYON!. Emperyalist dünyada TEKELLEŞMENİN maksimum noktasına eriştiği bir dönemde, kapitalist sistemin girtlağına sarılmış olan enflasyon «canavarı», bizzat emperyalist tekeller tarafından yaratılıp büyütülmüştür. Uzun süre bu canavardan medet umarak sistemi ayakta tutanlar, şimdi onun tarafından yutulma tehlikesiyle karşı karşıyadırlar. Emperyalizmin şimdiki olağanüstü bunalımının karekteristiklerinden biri olan durgunluk içinde enflasyon (stagflasyon) olgusu, bunalımı yaratan diğer faktörlerle birleşince ,krizin boyutları bütün istikametlerde derinleşip yükselmektedir.

h — 1929 Bunalımında, kapitalist ekonominin regülatörü olarak işleyen arz-talep mekanizması şimdiki bunalımda işleyemez ve işletilemez olmuştur.

ı — Durgunluk içinde enflasyonun hiç bir şekilde önünün alınamamasına, bir de emperyalist dünyanın para ve maliye sisteminde meydana gelen çöküntü eklenmiştir. Bu dünyanın başlıca mübadele aracı olan dolar, arka arkaya geçirdiği devalüasyonlarla değer kaybına uğramış; dolar, frank, sterlin, yen arasındaki mücadele kapitalist dünya piyasasını, bugüne dek görmediği bir keşmekeşin içine atmıştır.

i — Emperyalist güçler, yukarıdan beri sıralanan nedenlerle ve bu nedenlerin doğurduğu sonuçlarla, dünya piyasasında, içine düştükleri kısır döngüde debelenirken, enflasyonun hızla yükselmesi neticesinde, kapitalist metropollerdeki **iç piyasada** da yeni yeni darboğazlara girmişlerdir. Enflasyon ve hayat pahalılığının bütün vurgun-

larından ve olağanüstü kârların tekellerde toplanması, geniş emekçi yığınların satın alma güçlerinde de olağanüstü gerilemeler meydana getirmektedir. Bu gerilemeler ekonomik bunalımın yarattığı durgunluğu, işsizliği, sosyal çalkantıları ,yeni yeni çelişkiler doğurarak, daha da genişletip yaygınlaştırmaktadır.

j — Emperyalist dünya ile bağımlı ve yarı bağımlı ülkeler arasındaki mücadelede, emperyalist güçler, genelinde sürekli bir gerileme içindedirler. Ve başlıca bu ülkelerin ürettikleri ham maddelerin üzerinde yıllardır sürdürdükleri fiyat ayarlama ve kontrolünü, emperyalistler artık eskisi gibi yapamamaktadırlar. Emperyalizmin ekonomik krizinin bu denli derinleşip, yaygınlaşmasında, ezilen ülkelerin mücadelesi ve kendi ürünlerinin fiyatlarını tesbitte giderek **birlikte** hareket etmeleri önemli bir neden olmuştur. Bu ise, altı çizilerek belirtilmesi gereken noktalardan biri olmaktadır. Çünkü kapitalist dünyanın şimdiki bunalımında, bu nokta da yepyeni bir olgudur ve önemli bir faktördür. Ve şimdiki krizin, gerek niteliği yönünden, gerekse çok boyutlu bambaşka bir dünyada olmasından, geçmiştekilerden, özellikle 1929 ekonomik bunalımından, çok farklı ve önemli olduğunu göstermektedir.

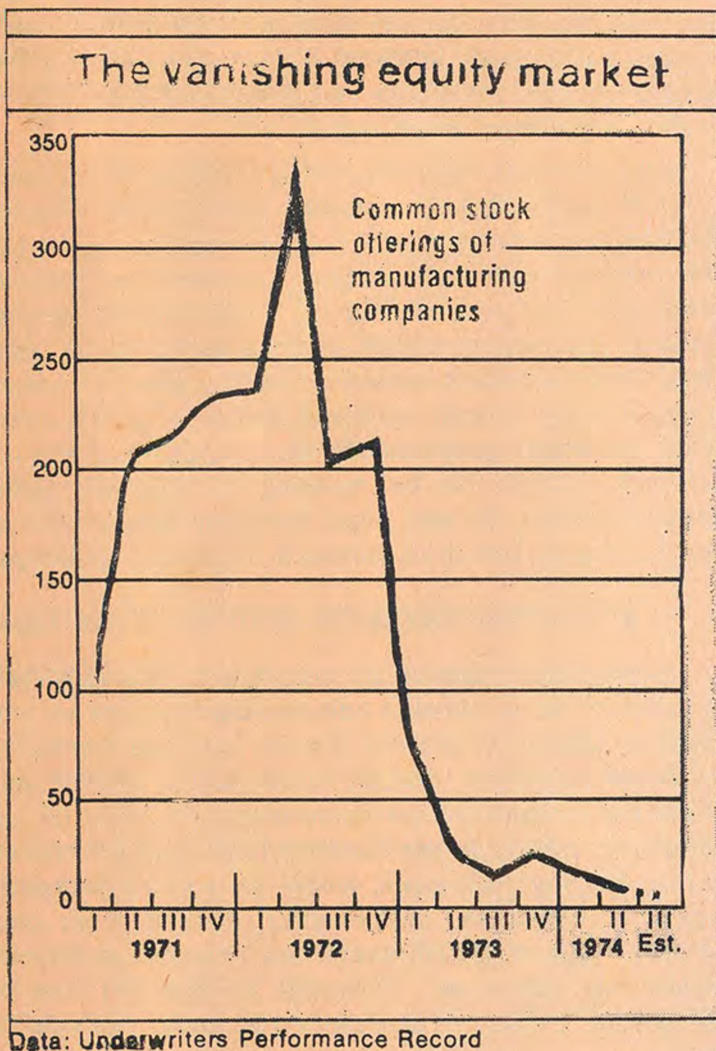
k — Emperyalist güçlerin içine girdikleri şimdiki büyük ve derin bunalımda;

— dünyanın temel ve baş çelşkilerinin gittikçe keskinleşmesinin etkilerine;

— kapitalist ekonomilerin dengesiz gelişmelerinin doğal sonuçlarına;

— kendi aralarında her gün yeni biçimler alan rekabet ve mücadelelerin açmazlarına çözüm bulmak için, geliştirip körükledikleri muazzam savaş sanayii, bugün emperyalist ekonomileri kıskacı içine almış, silah tersine dönmüştür.

Şimdiye kadar kapitalist - emperyalist ekonomilere yaşama ve ayakta kalma olanağını sağlayan savaş sanayileri, ürünlerine yeterli pazar bulamamanın sancıları içinde kıvranmaktadırlar. 1970'ler başlarında Kapitalist Metropoller, savaş sanayii açısından da iki yönlü bir açmazın içine düşmüşlerdir. Birinci yön şudur: Her metropol ekonomisinde, farklı oranlarda da olsa, hakim unsur savaş sanayii olduğundan, bu kesim üretimini tüketme zorlukları karşısında krize girmiştir. Savaş sanayiindeki gerileme, otomatikman etkisi altında bulunan bütün yan sanayileri ve iş alanlarını büyük bir durgunluğa sürüklemiş, kapitalist ekonomiyi alt-üst etmiştir. İkinci yön ise, metropoller arası savaş sanayii ürünleri rekabetinden doğan objektif bir durumdur. Metropoller arası bu çelişki, metropollerin hem kendi iç ekonomilerini canevinden vurmakta, hem de onları topyekün çıkmazın içine sokmaktadır. Bu çelişkiden ötürüdür ki; ekonomik krizden birlikte kurtulmak zorunluluğunda olan metropoller, birlikte yıkıma doğru gitmektedirler. Kapitalist ekonomilerin ayrı ayrı ve birlikte düştükleri bu açmaz, günümüz ekonomik bunalımını geçmiş

TABLO III) AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ'nde HİSSE SENETİ SATIŞLARI: Hisse Senedi satışlarının sıfıra varmış bulunuşu, Amerikan iç çevrelerine «Acaba bir daha hisse satabilecek miyiz?» sorusunu sorduruyor. (Kaynak: BUSINESS WEEK Dergisi)

bunalımlardan keskin çizgilerle ayırdeden çarpıcı bir olgudur. Bu olgu, emperyalizmin ekonomik krizine derin boyutlar kazandırmış olması açısından, emperyalist güçler için çok önemlidir. Ayrıca yine bu olgu, bünyesinde, bütün dünyayı tehdit eden savaş körükleyici bir nitelik taşımakta oluşu nedeniyle, Dünya halkları yönünden de özel önem taşımaktadır.

Özetle: Kapitalist-emperyalist dünya, bugünkü bunalımını; **DÜNYANIN BAŞLICA DÖRT BÜYÜK ÇELİŞKİSİNİN YOĞUNLAŞIP KESKİNLEŞTİĞİ VE BU ÇELİŞKİLERİN YUKARIDAN BERİ SIRALANAN FAKTÖRLERLE BİRLEŞİP ÇAKIŞTIĞI SOMUT TARİHİ BİR DÖNEMDE YAŞAMAKTIR!. KAPİTALİST DÜNYA KENDİ TARİHİNDE BÖYLESİNE AĞIR BİR BUNALIM GÖRMEMİŞ, YAŞAMAMIŞTIR...**

3- Bunalımın yolaçağı şartlar ve imkânlar

Bugün aralarındaki çelişkiler, geçmişe oranla çok daha keskinleşmiş olmasına rağmen, dünyadaki başlıca üç büyük çelişkinin daralan ateş çemberi içine düşmüş oldukları için, emperyalistler kendi aralarında «bütünleşmeye» çalışıyorlar ve «birlikte» hareket etme zorunluluğu duyuyorlar.

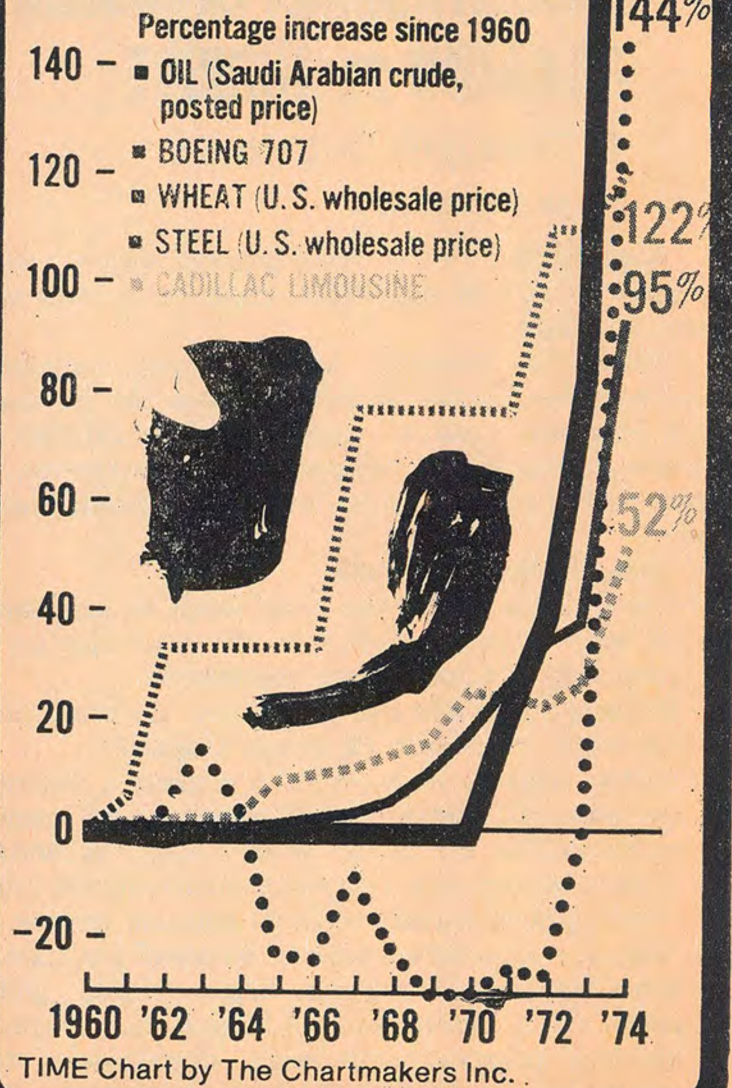
ÇÜNKÜ :

1 — Bugün dünyada güçlü ve daha da güçlenmekte olan bir Sosyalist Sistem ve hızla çökmekte olan bir emperyalist sistem vardır. Dünyamızın bu en büyük gerçeği karşısında, emperyalist güçler; içinde bulundukları ekonomik bunalımı, öncekilerde olduğu gibi YENİ BİR PAYLAŞIM SAVAŞIYLA çözebilme imkanlarının son derece azalmış olduğunun bilincindedirler. Emperyalistler bilmektedirler ki, günümüz bunalımı 1929-33 bunalımından farklıdır. Dünyamız artık 1929'ların dünyası değildir. Bu yüzden, bugünkü bunalımın niteliği, 1929 bunalımının niteliğinden kesinlikle değişiktir. Bütün bunlardan ötürü, emperyalistlerin çıkarmaya kalkışacakları bir üçüncü paylaşım savaşı, onların ayrı ayrı sonları olabilir.

2 — Emperyalistlerin içinde bulundukları bunalımdan kurtulmak için çıkarabilecekleri bir ÜÇÜNCÜ DÜNYA SAVAŞI kaçınılmaz olarak emperyalist dünya ile Sosyalist Dünya arasında olacaktır. Emperyalistler bunu bilmektedirler. Bu savaş, emperyalistleri bunalımdan kurtarıcı bir çözüm olamaz. Tersine, emperyalist sistemin **tümüyle** ortadan kalkmasına ve Sosyalizmin **bütün dünyada** gerçekleşmesine yol açabileceği gibi, termonükleer silahlarla insanlığın büyük bir kısmıyla birlikte kendilerinin de yok olmaları sonucunu doğurabilir.

3 — Kapitalist dünyayı saran ekonomik bunalım, emperyalist zincirin bütün halkalarında, işçi emekçi sınıflarda geniş ve yoğun bir hareketliiik yaratacaktır. Bu hareketler, 1970'ler dünyasının özelliklerinden ve bugünkü bunalımın kendine özgü niteliğinden ötürü, sol hareketler olacaktır. 1970'ler dünyasına damgasını vuran Sosyalist Blok - Emperyalist Blok çelişkisi başta olmak üzere, diğer çelişkilerin de etkimesiyle ortaya çıkan bu olgu emyeryalistlerce bilinmektedir. Emperyalizm buna karşı tedbir almaktadır. **Nasıl?** **Emperyalist zincirin tüm halkalarında** başgösterip gelişecek halk hareketlerinin, bu zincirin metropoller bölümünde ayrı, sömürge ve yarı-bağımlı ülkeler bölümünde ayrı incelenmesi gerekir. Emperyalizmi var edip, yaşatan, sermayenin ikili karakteri olduğuna göre, emperyalistler sermayeyi tehdit eden sol halk hareketlerine karşı, bu ikilemi görerek davranacaklardır.

Emperyalist zincirin içinde bulunduğu buhran, özellikle bu zincirin metropol halkalarında sermayenin ikili karakterinin tam olarak işlemesine olanak tanımamaktadır. Sermayenin «yaşamak için ihtiyaç duyduğu ortam» ve «sermayenin yeniden yaratılarak çoğaltılması», şeklinde özetliyebileceğimiz ikili karakterinin ilki, bu somut şartlar altında metropollerde başat duruma geçmektedir. Emperyalist için, şu durumda metropollerdeki problem, sermayeye yeni pazarlar bulmak, yatırım alanlarını genişletmek değil; sermayenin metropollerdeki bizatihi varlığını korumak olacaktır. Derinleşen ekonomik bunalımın metropollerde sosyo-politik arenaya çıkaracağı devrimci halk hareketlerine karşı, sermayenin varlığını korumak; işte emperyalistlerin metropollerdeki baş sorunu bu olacaktır. Bu çorabı, emperyalistlerin başına ören, dünyanın bugünkü ekonomik, politik ve sosyal durumudur. Bu durum, dünyanın başlıca dört çelişkisinin bugünkü diyalektik bağıntılarının göstergesidir. Kısaca, emperyalizm, metropollerde şimdiye kadar görmediği yeni bir olguyu yaşamaya, açıkcası bu olguya karşı yaşama savaşı vermeye hazırlanmaktadır. Emperyalizm, metropollerde ,sermayenin varlığını tehdit eden sol halk hareketlerine nasıl karşı durabilecektir? Metropoller siyasi arenasında, sosyalist - reformist partiler

TABLO IV) FİYAT ARTIŞLARI: Tablo; Petrol, Boeing 707 Jet Yolcu Uçakları, Çelik, Buğday ve Cadillac binek arabalarındaki fiyat artışları karşılaştırmalı bir şekilde göstermektedir. Petroldeki artış, tablo'nun üç misli boyuna ulaşmaktadır.

koalisyonları iktidarlarına razı olarak. Bu şekildedir ki, emperyalistler, «Tarihi uzlaşmalar» yoluyla bir yandan sermayenin bizatihi varlığını korumaya çabalarken, diğer yandan halk kitlelerinin devrimci atılımlarını nötralize etmeye çalışacaklardır. Bir kez bu başarıldımı, Sosyalist blokla yakınlaşma-yumuşama politikası kolaylaşacak ve bunalımın ekonomik yükünü bağımlı ve yarı-bağımlı ülkelerin sırtına bindirme yolu açılacaktır. Emperyalizm, bütün bunları birlikte düşünmeye ve çözüm aramaya mecbur kalmaktadır.

4 — Bu üç gerçeğin de bilincinde olan emperyalist güçler, içinde debelenmekte oldukları bu olağanüstü bunalımdan «BİRLİKTE» sıyrılmak zorunluluğunu duymaktadırlar. Bu durum karşısında emperyalist güçler, önlerinde birbirine sıkı sıkıya bağlı üç imkanın varlığını görmektedirler.

A — Bu bunalımın ekonomik ağırlığını mümkün olduğunca bağımlı ve yarı-bağımlı ülkelere ve onların zayıf ekonomilerine ihraç ederek yıkımdan mümkün olan en az zararla sıyrılmak.

B — Bağımlı ve yarı-bağımlı ülkelerin bazılarında politik ve sosyal patlamaları reformist açılımlar getirerek önlemeye çalışmak.

C — Bu sömürü alanlarında var olan bölgesel çelişkileri (Israil - Arap, Kuzey - Güney Vietnam, Türkiye - Kıbrıs - Yunanistan) ve sömürü alanlarındaki ülkelerin herbirindeki sınıflararası çelişkileri keskinleştirerek (Güney Afrika, Rodezya, Kamboçya, Tayland, Şili, Habeşistan v.s.) ve daha da derinleştirerek, bölgesel savaşlar çıkarmak suretiyle emperyalist ekonominin BÜTÜN alanlarını etkileyen **SAVAŞ SANAYİİNE** yeni pazarlar açarak, deşarj olma imkanını sağlamak.

Ama unutmamak ve önemle vurgulamak gerekir ki: Emperyalist güçlerin sömürü alanları teşkil eden bu bölgeler, emperyalist zincirin en zayıf halkalarıdır. Bu bölgelerde emperyalist güçlerin uygulayacakları belli başlı üç ana politika, bir yandan emperyalist güçlere bu bunalımdan sıyrılma ve boşalma imkanları açarken, diğer yandan da imkansızlıkları içinde taşımaktadır. Çünkü, bu bölgeler anti-emperyalist mücadelelerin en keskin olduğu ve sınıf

Hareketi bir bütün olarak görelim, harekete bir bütün olarak sahip çıkalım!..

— Her grup ve grupçuk kendi dar çemberi içinde kendisini onarmakta, «örgütsel» ve «ideolojik» hazırlıklarını yapmakta!,
— Kendine çeki-düzen vermede, işini diğerlerinden erken bitirip «içe dönük» mücadeleye «doğru ideoloiik çizgide birleşme» adına (avantajlı!) başlama çaba ve yarışı görülmekte
— Grup ve grupçuklarda kemikleşme eğilimleri yer yer belirginleşmekte,
— Hareketin «bütünlüğü» içinde yer alan çeşitli grup ve grupçukların «doğru» ve «yanlış»larla iç içe oldukları GERÇEĞİ, özellikle yöneticileri yeterince etkilemiş görünmemekte,
— Hareketimizin hemen bütün ögelerine dağınık, bölük-pörçük haldeki «doğru» ların ve «olumlu deney» lerin toparlanarak bir üst düzeyde bir araya getirilip sentezleşmesi, yanlışların ve zararlı olanların hareketin bütünlüğünden mümkün olan azamî BİRLİKTELİK'le temizlenip tasfiye edilmesi yolunda grup ve grupçuklarda, hareketin bütünlüğünü kavrayan ciddi, somut ve gerçekçi bir eğilim, girişim ve öneri görülmemekte.

Bugün Türkiye Sosyalist Hareketi, yukarıda sıralanan sorumsuzlukların doğal sonucu olarak, çok partili bir siyasal KAOSA girmektedir.

Sosyalist hareketimizin toparlanmasının en âcil ve en zorunlu bir ödev olduğu bu dönemde, grup ve grupçukların partileşme(!) girişimleri bu birliğin oluşturulmasına indirilen en büyük bir darbedir.

Bu yolda ilk adımı TSİP yönetici grubu atmış ve sosyalist hareketin çok partili bir siyasal kaosa girmesine kapıları açmıştır. Bugün TSİP yönetici grubu, hareketin siyasal birliğini oluşturma meselesinde, kendi subjektif düşünce ve çabaları ne denli iyi niyetli olursa olsun, daha ilk adımlarında emekçi yığınların ve bütün sosyalistlerin GERÇEK özlemlerine ters düşmüş olmaları nedeniyle, hareketin bütününe bakışları, onu değerlendirmeleri ve ona karşı takındıkları TAVIR hataları yanında, ayrıca hareketin öğelerinden sadece **biri** olmaları dolayısıyle bugün hareketin âcil ihtiyacına cevap veremiyeceklerdir, veremezler. Nitekim bugün hareketin diğer ögeleriyle sürtüşmekten kurtulamamakta, hızla kabuklaşmaktadırlar.

Bütün bunlara rağmen, bu arkadaşlarda durumun nedenlerine eğilmek, onları tesbit etmek, hatalarını görmek ve gidermek hareketin parçalı «bütünselliği» içindeki öğelerden BİRİ oldukları gerçeğini kabulden hareketle, sosyalist hareketin genel toparlanma-birleşmesi içersinde yer almak yolunda (sık sık yapılan öneri ve uyarılara rağmen) göze batan yapıcı ve ciddî hiç bir adım görülmemektedir.

Gittikçe daralmakta olan bir ateş çemberi içerisine alınan halkımızın ve sosyalistlerimizin gerçek ihtiyacı olan toparlanmayı ÂCİL bir görev olarak kabul etmeyen her «grup partisi» girişimi, içinde bulunduğumuz tarihsel dönemin somut gerçeğinin önüne koyduğu ihtiyaçlara cevap veremiyeceği için, varlık nedenini yitirmek durumunda kalacaktır.

2- Hareketin mevcut durumunun sahip olduğu çelişkiler ve nitelikleri:

Hareketimizin içindeki çelişkiler yumağının gittikçe karmaşık ve karanlık bir görünüm alması karşısında, bugün insanlarımızın çoğu karamsarlık içindedirler. İnsanlarımızın bir kısmı da; hareketimizin içindeki karmaşık çelişkiler yumağında var olan çelişkilerin çözülebilmesinin yolunu; çelişkilerin cinsine ve niteliğine ters düşen, somut gerçeklerimize aykırı olan klasik yöntemlerin uygulanmasında, düşmanlarla aramızda var olan çelişkileri çözmede başvurulacak mücadele araç ve yöntemlerinin (yakın geçmişteki deneme ve derslere rağmen) tekrar diriltilip sahneye çıkarılmasında görüyorlar. Oysa, özellikle dikkat edilmesi ve önemle parmak basılması gereken nokta:, hareketin içinde var olan bu çelişkilerin farklı nitelikte, sosyalist hareketimizin kendine özgü çelişkiler olmasıdır. Bu bakımdan cins ve nitelikleri de, buna bağlı olarak, başka türden olan çelişkilerden çok farklıdır. Sosyalist Hareketimizdeki çelişkilerin gerek kendine özgü nitelikleri, gerek bu çelişkilerin ortaya çıkış nedenleri dikkate alınırsa;

a — Hareketimizin genelinde var olan parçalanmışlık olgusunu, DÜN'ünden soyutlamamak ve bu olguyu Hareketin yarım yüzyılı aşan tarihsel «bütünlüğü» içinde yerine oturtmak,

b — Bugün hareketi bir «bütün» olarak görmek ve karşı-devrim saflarına geçmemiş hiçbir unsuru ilke olarak bu «bütünlüğün» dışında saymamak ve grupları hareketin mevcut parçalanmışlığı içinde birer olgu olarak değerlendirmek GEREKİR...

A — HAREKETİN TEMEL ÇELİŞKİSİ

Burada meselemize Marksist öğretinin temel taşlarından biri olan, Temel çelişki kavramı ışığında eğilmek zoruniuluğu vardır. Marksist literatüre göre; Temel çelişki öyle bir çelişkidir ki, kendisinden çıkan bütün çelişkileri belirler ya da onları etkiler. Temel çelişki, bir sürecin başından sonuna kadar varlığını sürdürmesi yanında, bu süreç boyunca yeni yeni çelişkilerin ortaya çıkmasına kaynaklık eden ve onlar tarafından etkilenerek süreç boyunca kendi çözümünü kolaylaştıracak bir keskinliğe ulaşan çelişkidir. Tayin edici çelişkidir. Yani, çelişik sürece damgasını vuran çelişkidir. Temel çelişki çözülmeden bir karmaşık sürecin nitel sıçrama yapması söz konusu olamaz. **Türkiye Sosyalist Hareketinin Temel çelişki**si; **hareketin doğuşundan itibaren, bugüne kadar geçirmiş olduğu süreç boyunca, işçi sınıfıyla kaynaşıp bütünleşememişliğidir.** Bu olgudur ki, Türkiye Sosyalist Hareketinin TÜM gelişim sürecine damgasını vurmuştur, vurmaktadır. Süreç boyunca Hareketin içinde meydana gelen olaylar, oluşan çelişkiler ve bölünmeler vb. son tahlilde hep Temel Çelişkiden, onun çözülememişliğinden kaynaklanır. «İşçi sınıfıyla kaynaşıp bütünleşmek» yalnız Türkiye Sosyalist Hareketinin değil, dünyadaki diğer Sosyalist Hareketlerinde Temel sorunudur. Sosyalist partilerin Temel Çelişkilerinin ayniliği dolayısıyla, bu anlamda Temel Çelişkinin evrenselliği vardır. İşçi sınıfıyla kaynaşıp bütünleşmek ve bu bütünleşmeyi SINIFSIZ topluma geçinceye kadar uyum içinde tutmak, bütün sosyalist partilerin Temel Çelişki sürecidir. Burada yanlış bir anlamaya kapı açmamak için belirtilmelidir ki; Temel çelişkinin BİR AN'lık çözülmüşlüğü, meselenin halledilmiş olduğu ve temel çelişkinin ortadan kalktığı anlamına gelmez. Yani, bu çözülmüşlüğün, sosyalist partilerin canlı organizmalarında, yaşama süresi boyunca **(sınıfsız topluma kadar)** devamlı olması lazımdır. Bu devamlılık olmazsa, politik, ideolojik ve örgütsel birlikte çatlakiar doğar ve gene canlı organizmanın (partinin), içinde yüzmek zorunda olduğu kitlelerle de ilişkilerinde kopukluk ve uzlaşamazlıklar meydana gelir. Bu ise, eğer derhal üzerine gidilip en doğru bir şekilde onarılmazsa, giderek derinleşen çatlaklar ve çelişkiler uzlaşmaz (antagonist) bir hale gelir, organizmanın parçalanmasına, kitlelere ters düşülmesine, Oportünizmin, sektarizmin, volontarizmin, determinizmin vb. pençesinde kıvranmasına yol açabilir. Bütün bu açıklamalardan anlaşılacağı gibi hareketin dünkü ve bugünkü parçalanmışlığının kaynağını, objektif olarak dikkate almadan, sadece birtakım sübjektif nedenleri (belirli bazı anlarda önemli olsalar da), tavırları, değerlendirmeleri temel alarak meselenin çözümüne bu açıdan yaklaşmak, TEMEL ÇELİŞKİNİN, yani TEMEL NEDEN'in karanlığa itilmesi sonucunu doğurur. Objektif - sübjektif ilişkisini unutmak olur. Sonucu, bir anlamda, sebepmiş gibi göstermek olur. Bu ise, Temel çelişkinin çözülememiş oluşundan kaynaklanan çeşitli hastalıkların ve ikincil, üçüncül, ve hatta çok daha tali nedenlerin, o günkü aşamada «Temel neden» gibi değerlendirilmesi sonucunu doğurur; harekete bir körler döğüşü hakim olur. Böyle dönemlerde, ikincil çelişkilerden herhangi biri hareketin o anda tümüne damgasını vurabilir ve adeta, aldatıcı bir biçimde temel çelişki görünümü arzedebilir. İşte bu durumda meselenin temelindeki çelişkiyi görüp anlayamayanlar, bu kaynaktan doğan hastalıkları, olguları ve dış faktörleri (o anda bunlardan biri veya bir kaçı çok sivrilmiş olduğu için)hareketin Temel çelişkisi olarak değerlendirirler, nitelerler. Nitekim, bugün Hareketimizin dağınık-parçalı «bütünselliğine» baktığımızda, Temel çelişkinin nerede yattığına ilişkin çeşitli yanlış tesbitler yapılmıştır ve yapılmaktadır. Bu yanlış tesbitleri şöyle sıralamak mümkündür:

Hareketimizin parçalanmışlığının Temel nedeni : kişisel anlaşmazlıklar ,sürtüşmeler, rekabet, misyon gütme, kariyerizm vb. dir.
— Hareketimizin parçalanmışlığının Temel nedeni: sınıf zümre farklılıklarıdır, Harekete burjuva ve küçük burjuva ideolojilerinin damgasını vurmasıdır.
— Hareketimizin parçalanmışlığının Temel nedeni: Dünya Devrimci Hareketinin parçalanmışlığı ve onun Türkiye'ye yansımasıdır.
— Hareketimizin parçalanmışlığının Temel nedeni : Türkiye'nin toplumsal yapının farklı tahlilinden çıkan, değişik ya da çelişik sonuçlardır.

Başlıca dört noktada toplanan yanlış tesbitlerin ortak noktaları şunlardır: Hareketi 1960 - 74 arasında görmeleri, onu geçmişinden koparmaları, tarihinden devraldığı, Temel çelişkiyi ortamı ve yetersizlikleri yok saymaları, bütün gelişme, ayrışma ve kopuşmaları son döneme bağlamaları (sanki geçmişte bu türden şeyler olmamış, yokmuş gibi), tek sözle hareketi 1960 dan başlatmaları...

Hareketimizin parçalanmışlığının, «Temel» çelişkileri olarak ,yukarıda dört noktada özetlenen yanlış tesbitlerin herbirinin tarihle bağlarını koparmışlığı dikkate alınır ve bu hata düzeltilip, tarihle bağlanırsa; o zaman bunların «temel» çelişkiler değil, Hareketin 50 yıldan beri varolan ve hâlâ çözülememiş tek bir Temel çelişkisinin ürünleri, olguları, yansımaları oldukları daha iyi anlaşılır.

B — HAREKETİN BAŞ ÇELİŞKİSİ

Yukarıda hareketin parçalanmışlığının temelinde, hareketin Temel çelişkisinin yattığını belirttik, Diyalektik mantık süreci içerisinde Temel çelişkiden sonra ve onunla bağlı olarak Baş çelişkinin ele alınması gerekir. Bu inceleme bize gösterecektir ki, Hareketin parçalanmışlığına ilişkin «Temel» neden olarak yapılan yanlış tesbitler aslında Hareketin Baş çelişkisi ve Baş çelişkisinin ana ve tali yönleriyle ilgilidir. Temel çelişkinin bütün sosyalist hareketlerde ortak ve evrensel oluşu yanında, Baş çelişkilerin kendine özgü, münferit karakterleri vardır. Sosyalist Hareketlerin evrensel karakterleri yanında, sahip oldukları özgüllükler - somut koşulların çok ayrı ve farklı olmasından ileri gelmektedir ki, bu da tamamen somut koşullara bağlı olarak ortaya çıkan Baş çelişkilerle belirlenir. Daha önce de belirtildiği gibi, karmaşık çelişkiler yumağında TEMEL olan dışında Baş ve tali çelişkiler vardır. «Herhangi bir basit süreç, ya da karmaşık olgu ve süreçler, yalnızca bir tek değil, birçok çelişkiler içerirler, diğer olgu ve süreçlerle çok çeşitli çelişik bağ ve ilişkiler içindedirler. Bu yüzden TEMEL ve bundan çıkan Baş ve tali çelişkileri birbirine karıştırmamak, tersine bunlar arasındaki farkı görebilmek ve belirli bir tarihsel dönemde KESİN ROL oynayan çelişkiyi ele almak, pratik faaliyeti buna göre yönetmek çok önemlidir. Bu, özellikle, toplumsal hayat için, toplumsal sınıf ve partilerin mücadele taktiği ve stratejisi için geçerlidir. BAŞ çelişkilerle tali çelişkiler arasındaki farkı da görebilmek, bir gelişim sürecinin **aşamalarını, kesimlerini** doğru teşhis edebilmede büyük önem taşır. Şartların değişmesine, gelişimin değişen taleplerine uygun olarak, bazen bu, bazen şu çelişki, BAŞ çelişki olarak ön plana geçebilir. Baş ve tali çelişkileri birbirinden ayırdedebilmek, Sosyalist partilere; işçi sınıfının önünde duran görevleri tesbit edebilmek ve kitleleri olgunlaşmış görevleri çözmek üzere, son hedefe yönelik harekete geçiren **doğru** mücadele sloganlarını bulma olanağını verir. İşte bunun içindir ki, Lenin, diyalektiği Marksizmin ruhu olarak nitelendirmişti.

Lenin'e göre, «gerçek bir diyalektikçi, her gelişim aşamasında bir yığın görev arasından, ele alındığında geri kalan bütün görevler zincirini peşinden sürükleyecek olan en önemli halkayı bulup çıkarma yeteneğine sahip kişidir. BAŞ ve tali çelişkileri birbirinden ayırdedebilen; yani çelişkilerin büyüme sürecini, BAŞ çelişkilerin tali çelişkilere dönüşmesini ve bunun tersini kavrayabilme yeteneği, belirli somut şartlar altında, kesin rol oynayacak olan zincir halkasını yakalıyabilme imkânını sağlar..» (Grundlagen der Marxistschen Philosophie s: 255. Berlin 1966).»

Bir çelişik sürecin başlamasıyla birlikte, Temel çelişkinin önünde bir Baş çelişki sivrilir. Baş çelişki çözülmeden, süreç, temel çelişkinin çözülmesi yönüne doğru keskinleşemez. Sivrilen Baş çelişki çözülene kadar, Temel çelişkinin damgasını taşıyan süreçte bir aşama, bir uğrak meydana gelir. İşte bu aşamayı belirleyen şey BAŞ çelişki olmaktadır. Baş çelişkiye ait aşamada, çelişkinin çözülmesinden sonra, süreçte, bir başka baş çelişki oluşur veya baş çelişki nitel değişmeye uğrayarak görünümde bir başka somutluk kazanır. (Örneğin; Hareketimizde 1960'ların ortasında oluşan Baş çelişkinin, çözülemeyerek, günümüzdeki, iki kesim arasındaki Baş çelişkiye dönüşmesi). Bütün bu Baş çelişki ve tali çelişkilere ait değişmeler cereyan ederken Temel çelişkinin niteliği aynı kalır. Sadece Temel çelişkinin çözülmesi yolunda yeni bir adım atılmış olur.

Bugün Sosyalist Hareketimizin çözmek zorunda olduğu kendi Baş çelişkisinin nerede yattığı ve nasıl bir karaktere sahip olduğu meselesi, yukarıdaki açıklamalardan da anlaşılacağı gibi Hareketimiz için çok önemli bir meseledir.

Yukarıda, Sosyalist Hareketimizin Durumu başlıklı bölümde işaret edildiği gibi; Hareketimizin Baş çelişkisi, bugün hareketin dağınıklığı ile toparlanmaya olan **ihtiyacı** arasındaki çelişkidir. Genelinde bu biçimde tesbit edilen Baş çelişkinin çözülmesine engel teşkil eden somut gerçeklikler, onun somut görünümünü vermektedir. Bu somut görünüm ise: Hareketin toparlanmasına engel olan gerçeklikler, yani Hareketin parçalı bütünlüğünü oluşturan grup

Aramızdaki tali ayrılıklara son verelim, birleşelim!...

ve grupcukların varlığıdır. Böylece Baş çelişki, somut planda, Hareketin içindeki grupların arasındaki çelişkiler yumağı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu dağınıklıkla damgalanmış çelişkiler yumağı içindeki özdeşlikle esas alan çelişik iki yönü, hareketin içinde bulunan iki kesin (a — İşçi sınıfının fiili öncülüğünü kabul edenlerle b — işçi sınıfının ideolojik öncülüğünü kabul edenler) oluşturmaktadır. Bu her iki yön de, ayrıca, kendi içlerinde çelişkiler taşımaktadırlar ve dağınıktırlar. Somutta bu şekilde beliren Baş çelişkinin çözümü; zorunlu olarak bu iki kesim arasındaki çelişkinin çözülmesi demektir. Bu kesim arasındaki çelişkinin çözülmesi, yani hareketin şu dönemdeki Baş çelişkisinin çözülmesi nasıl olacaktır?

Sorun burada yatmaktadır!.

Sorunu çözmek için; öncelikle, Baş çelişkinin **başat** ve **tali** yönlerini doğru tesbit etmek gerekmektedir.

Türkiye'de hakim üretim biçimi; mevcut Türkiye konjonktürü; iki kesimin teorik ve pratik konumları ve güçleri; kısaca somut şartların somut tahlili açısından bakıldığında, başat yönün fiili öncülük parçalı «bütünlüğü», tali yönün ise ideolojik öncülük parçalı «bütünlüğü» olduğu görülür.

Somut şartların somut tahlili sürecinde, teorik olarak, daima Türkiye şartlarında **haklılığını** korumuş olan fiili öncülük tezi, bugünkü Dünya ve Türkiye konjonktüründe de olağanüstü bir önem kazanmış ve giderek büyük bir pratik geçerliliğe ulaşmıştır.

İşçi sınıfının fiili öncülüğünü savunan «kesim»deki dağınıklık ve keşmekeşten ötürü; Hareketin Baş çelişkisinin, özellikle 1966'dan bu yana bir türlü çözülememiş olmasının, Harekete getirdiği çeşitli hastalıklar sonucu, kaçınılmaz olarak ortaya çıkan ve küçük burjuva ideolojik etkenliğinin proleterya ideolojisine baskın çıktığı dönemden kaynaklanan işçi sınıfının ideolojik öncülüğü görüşü, bir ara Hareketin baş çelişkisinin pratikte başat yönü durumuna geldi. Fakat objektif gerçekliğe uymadığından, süratle **tali** yön durumuna düştü. 1960'ların ortalarında fiili öncülük temelinde anlaşanların, işçi sınıfının partisini bir türlü kuramamaları nedeniyle hareketin baş çelişkisi, o dönemde, bu temelden anlaşmış olanların «bütünlüğü» içinde iken, bir sonraki aşamada ideolojik öncülük kesiminin ortaya çıkmasıyla, baş çelişki değişti. Hareketin gelişim süreci içinde bir aşama bitmiş, yerine yenisi gelmiş oldu.

Bu tarihsel aşamanın Baş çelişkisinin çözülerek **noktalanması** çabaları, Türkiye sosyalistlerinin umut ışığıdır. Yukarıdan beri vurguladığımız gibi, bugün Sosyalist Hareketin Baş çelişkisinin başat yönü **dağınıklıktır.** Ve bu dağınıklığın, —özetlenerek ifade edilmek gerekirse— başlıca iki ana nedeni vardır :

1-1960-70 arasında Hareketin içinde ortaya çıkmış olan Baş çelişkinin **çözülememesi,** yani Sosyalist Hareketin toparlanarak işçi sınıfımızın öncü müfrezesi niteliğine sahip bir partiyi **oluşturamaması.**

Bu nitelikte bir Partinin oluşturulamaması :

— Hareketin içine, hareketin tabiatına yabancı akımların kolaylıkla girmesine ve giderek etkinlik kazanmasına,

— Bu durum, Sosyalist Hareketin gelişme sürecine özgü çocukluk haslalıklarının yanı sıra, küçük burjuva zaaf ve hastalıklarının da Hareket içerisinde yaygınlaşıp etkinleşmesine subjektivizmin, mekanizmin ve doğmatizmin Hareketi etkilemesine sebep olmuştur.

— Bütün bu olumsuzluklar, söz konusu nitelikte bir Partinin oluşamamış olduğu bir ortamda, Sosyalist Harekete özgü çelişkilerin, hareketin yapısına ve evrensel **derslere ve yöntemlere yabancı, ters** yöntemlerle çözme girişimlerinin giderek yaygınlık kazanması sonucu, Sosyalist Hareketimizin Parçalanma - dağılma sürecini hızlandırdı. Toparlanma - Dağınıklık sürecinde **Dağınıklık** tamamen **başat** bir karakter kazandı.

2 — Toparlanma - Dağılma sürecinde, **dağılma olgusuna başat karakterini veren bir önemli unsur da, 12 Mart faşist darbesi oldu** Proleterya partisinin **birleştiriciliğinden, hazırlılıklığından ve çelik disiplininden** yoksun Türkiye Sosyalist Hareketi, bu darbe karşısında dağınık durumdan, söz yerinde ise «darmadağınık» duruma geldi. Örgütsüz bir halde iken, faşizmin baskınına uğramasının bütün acılarını da çekti.

Fakat bu olgu, zorunlu olarak karşıtını da birlikte getirdi. Dağınıklık artınca, Toparlanma **ihtiyacı** da fazlalaştı. Yıllar süren açık faşizm, Türkiye Sosyalistlerine «dağınıklığın **ölmekle bir»** olduğunu öğretti. Faşizme hazırlıksız yakalanmanın ne demek olduğunu gösterdi. Faşizmin bu darbesinden sonra, daha önceleri sorumsuzca birbirlerine karşı **düşman kardeşler tavrını** sürdürenlerin arasındaki uzlaşmaz çelişkiler bu niteliklerini büyük ölçüde yitirdi. Gerek işçi sınıfının fiili ve ideolojik öncülüklerini savunan kesimler arasında, gerekse her kesimin kendi içindeki gruplar arasında var olan çelişkileri yumuşatarak ikinci plana attı. Bunun yanı sıra, hızla gelişen emperyalist dünyadaki ekonomik - sosyal kriz ve bunun göstergesi Dünya ve Türkiye konjonktürünün zorlamaları, yine bu çelişkilerin uzlaşmaz çelişkiler olmadıklarını büyük ölçüde sübjektif nedenlerle bu duruma itildiklerini gösterdi, gösteriyor. Bütün bu koşulların üst üste gelmesi, Türkiye Sosyalist Hareketinin Baş çelişkisinin çözülmesi sorununu, hem imkân dahiline sokmuştur, hem de zorunlu hale getirmiştir.

C — BAŞ ÇELİŞKİNİN ÇÖZÜMÜNDE «ZİNCİR»İN TUTULACAK HALKASI, YA DA AKTÜEL UĞRAK

Çözülmesini bütün şartların ve ihtiyaçların zorunlu kıldığı Baş çelişkiyi çözmede tutulacak yol nedir, ne olmalıdır?

Elbette ki bu yol, bir çelişik sürecin doğru tahlili ve nitelikçe farklı çelişkilere farklı çözüm yollarının uygulanmasıdır.

Ancak bu yoldan yürüyerek Baş çelişkinin doğru çözüm yöntemine varabiliriz.

Bu yol sistematize edildiğinde :

A) I — Çelişik yönlerin tesbiti;

Çelişik yönler : fiili öncülük kesimi - ideolojik öncülük kesimi (bu tesbiti yukarıda yapmıştık.)

II — Çelişkinin başat ve tali yönlerinin tesbiti ise,

Başat yön : fiili öncülük kesimi

Tali yön : ideolojik öncülük kesimi

(bu tesbiti de yukarıda yaptık ve gördük ki; teorik ve pratik olarak fiili öncülük tezi, Türkiye'nin somut şartlarında derin boyutlarıyla geçerlik ve gerçeklik kazanmıştır.) sonuçlarına varılır.

B) Sıra, Baş çelişkiyi çözmek için üzerinde durulacak ilk noktanın veya tutulacak zincir halkasının tesbitine gelmiştir.

Her biri kendi içlerinde çelişkiler taşıyan bu iki çelişik yönün hangisi tutulmalıdır ki, Lenin'in deyimiyle «zincirin diğer halkaları» çekilip götürülebilsin?

> OKUYUCUYA *SUNDUĞUMUZ BU BROŞÜRDE, YAZAR, ÖNCE «NEREDEN BAŞLAMALI?» (İskra, sayı 4, Mayıs 1901) BAŞLIKLI YAZIDA İFADE EDİLEN FİKİRLERİN AYRINTILI BİR BİÇİMDE GELİŞTİRMEK NİYETİNDEYDİ. BU YAZIDA VERDİĞİMİZ SÖZÜ (ki bu söz, birçok sorulara ve özel mektuplara verdiğimiz cevaplarda tekrarlanmıştır.) YERİNE GETİRMEKTE GECİKTİĞİMİZ İÇİN, OKUYUCUDAN ÖZÜR DİLEMEMİZ GEREKİR. BU GECİKMENİN SEBEPLERİNDEN BİRİ, Haziranda (1901), YURT DIŞINDAKİ* BÜTÜN SOSYAL - DEMOKRAT ÖRGÜTLERİN BİRLEŞTİRİLMESİ *GİRİŞİMİDİR. BU YOLDAKİ ÇABALARIN SONUCUNU* BEKLEMEK *TABİİ BİR ŞEYDİR; ÇÜNKÜ, GİRİŞİM BAŞARILI OLSAYDI, BELKİ DE İskra'nın ÖRGÜT KONUSUNDAKİ GÖRÜŞÜNÜ BİRAZ DEĞİŞİK AÇIDAN AÇIKLAMAK GEREKECEKTİ; BU YOLDA SAĞLANACAK BAŞARI, HER HALDE RUS SOSYAL - DEMOKRASİSİ* İÇİNDEKİ İKİ EĞİLİMİN VARLIĞINA HIZLA SON VERİLMESİ İMKÂNINI SAĞLAYACAKTI.
>
> LENİN *(Ne Yapmalı - ÖNSÖZ)*
>
> *(Biz Çizdik)*

Açıkçası mesele şudur: bu iki dağınık yönün hangisinin toparlanması, bize bütün Türkiye Sosyalist Hareketi'nin toparlanmasını yaratır, ya da sağlar?

Somut şartlarda, teorik ve pratik geçerlik ve gerçeklik kazanmış olan mı, yoksa somut şartlara ve objektif gelişim sürecinin gerçeklerine ters düşen mi bizim zincir halkamız olmalıdır?

Hiç tereddüt edilmeden cevabı verilecek bir sorudur bu :

Somut şartlar içinde geçerlik kazanmış, objektif gerçekliğe uygun ve başat olan yönün içindeki çelişkilerin acilen çözülmesi, bütün Türkiye Sosyalist Hareketi'nin toparlanmasını sağlayacak en önemli adımdır.

Fiili öncülük çizgisi Türkiye'de hakim üretim biçiminin emperyalizme bağımlı kapitalist üretim biçimi olduğu gerçeğinden hareketle, temel gücü işçi sınıfında gören ve bugünkü Türkiye konjonktürünün göstergelerinde gerçekliğini her gün ispatlayan bir çizgi olarak, etrafında toparlanılması gereken bir objektivitedir.

Fiili öncülük kesiminin içerisindeki çelişkilerin çözülmesi ve **bu kesimin** Toparlanıp - Birleşmesi gerçekleşmeden, Hareketimizin bugünkü Baş çelişkisi çözülemez. **Bütün** Türkiye Sosyalist Hareketi'nin Toparlanması sağlanamaz. Ve bugün bazı sosyalist gruplar tarafından çağrısı yapılan «demokratik, anti-faşist, anti-emperyalist, yurtsever Halk Cephesi» de gerçekleştirilemez. Bu çelişkinin başat yönündeki dağınıklığın giderilmesi, objektif gerçeklik temelinden kaynaklanan imkânlar, bunların değerlendirilmesi, ve bunalımın yarattığı ve yaratacağı zorlamalarla mutlaka başarılacaktır.

D — BAŞÇELİŞKİNİN BAŞAT YÖNÜ İÇERİSİNDEKİ ÇELİŞKİLERİN NİTELİKLERİ

(Fiili Öncülüğü Savunan Kesimdeki Çelişkiler)

Bu kesimlerde bulunan bütün grupların dayanmakta olduğu temel, Türkiye'nin objektif gerçekleriyle çakışan ve bağdaşan bir temeldir.

Leninizmin evrensel ilkelerinden şu veya bu biçimde sapmalar olsun; sağdaki toplumsal güçlere dayanmak, onlardan medet ummak (yani, küçük burjuva reformizmine ve radikalizmine koruyucu şemsiye gözüyle bakmak) olsun, özellikle son dönemin devrimci hareketini ne gibi çıkmazlara soktu; bunun acı deneylerini yakın geçmişin sosyal pratiğinde yaşadık ve gördük. Bugün bütün sosyalistler arasında, bu meselelerde ortak, yaygın bir görüş birliği vardır. Bu bakımdan işçi sınıfının fiili öncülüğünü savunan kesimde bulunanlar arasında, sözü edilen bu meselelerde ve bunların somuttaki görünümleri olan (devrim, parti, çalışma tarzı) anlayışlarında bir uzlaşmaz karşıtlık olamaz, olmamalıdır.

1 — Baş çelişkinin başat yönü içerisindeki sübjektif nitelik taşıyan çelişkiler :

a — **Türkiyenin toplumsal yapısının tahliline ilişkin, objektif gerçeklikten kaynağını alan sübjektif nitelikteki çelişkiler.**

b — **Hareketin temel çelişkisinin çözümünde bir uyum, denge ve bütünleşmenin bir türlü sağlanamamış olmasından kaynaklanan ve harekete daima olumsuz etkilerde bulundukları, hem evrensel, hem de ulusal planda, bin kere ispatlanmış olan küçük burjuva hastalıklarının kalıntılarına doğrudan bağlı sübjektif nitelikteki çelişkiler.**

a — Türkiye'nin toplumsal yapısına ilişkin ,objektif gerçeklikten kaynaklanan sübjektif nitelikteki çelişkilerin odaklaştığı noktada şu gerçekler yatmaktadır.

En başta;

«Objektif gerçekliğin bütün yönleriyle kavranmış, doğru bir tahlili sonucunda, doğru sonuçlara varılmış olunduğuna dair, her grubun sahip olduğu, subjektif yargı, inanç ve iddia.»

Böyle bir yargı ve iddia hem bilime ve teoriye ters düşmekte, hem de son ondört yılın sosyal pratiğinin somut gerçekleriyle de doğrulanmamaktadır. Bizim sosyal pratiğimizin sosyalist kadroların önüne getirdiği gerçek şudur: bu kesimdeki hiçbir grup veya parti Türkiye'nin objektif gerçekliğini **bütün yönleriyle** kavrayan doğru tahlili ve doğru sonuçlarını, bugüne kadar ne teori ve program düzeyinde, ne de sosyal pratiğinde ortaya koyabilmiştir.

Bilinen tek şey, işçi sınıfının fiili öncülüğünü kabul eden kesimde bulunanların, söz konusu meselelerin hemen herbirinde doğrularla yanlışları ayırma işinde, sosyalist kamuoyu önünde başarılı bir sınav verememiş olduklarıdır. Bunun ise, herbir grubun ayrı ayrı sübjektif yetersizliğinden kaynaklandığı sosyalist kamuoyunun üzerinde birleştiği bir noktadır.

Objektif gerçeklik temelinde ortak olan, dağınık-parçalı durumdaki grupların arasında bulunan tali çelişkiler, aslında bir türlü birleşememiş olmalarından büyük ölçüde doğmuş, gelişmiştir. Ve bugün görünen şudur ki, bu tali çelişkiler, objektif gerçeklik temelinde birleşmeye engel olan, **uzlaşmaz** çelişkiler olarak gösterilmektedir. Sosyalist Hareketın birleşememe meselesinde Sosyalist kamuoyunun karamsarlığa düşmesi de, bu noktada yatmaktadır.

Objektif gerçeklik temelinde ortak olan grupların her birinin içinde bulunduğu sübjektif yetersizliklerin, dağınıklık sürüp gittiği sürece, ortaya yeni yeni farklılıklar ve esasa ilişkin olmayan yeni tali çelişkiler doğuracağı açıktır, kaçınılmazdır. Bunların giderek keskinleşmesi bile normaldir. Bugün önemli olan ve vurgulanması gereken nokta; aslında tali olmasına rağmen ve fakat gruplar tarafından önemli olduğu ısrarla öne sürülen farklılıkların KAYNAĞININ, **açık-seçik, bilince** çıkarılmasıdır. Parçalanmış bir harekette, temelde aynı görüşü benimseyenler arasında bile sübjektif değerlendirme, yargı ve bakış açılarından dolayı irili ufaklı farklılıkların ortaya çıkmasından daha doğal bir şey olamaz.

Parçalı durumda olduğumuz için; yetersiz ve yetersiz olduğumuz için de OBJEKTİF İLE SÜBJEKTİF arasındaki birlikteliği atbaşı götürerek ,objektif gerçekliği bütün yönleriyle kavrama ve doğru sonuçlara varma meselesinde isabetli olamayız.

Bu isabetsizlik, objektif gerçekliğin bazen gerisinde kalmak, bazen ilerisine fırlamak suretiyle objektiviteyle devamlı uyumsuzluğa düşmeye mahkûmdur. Bu hal ise bu kesimdekileri objektif gerçeklikten ayıracak ve gerçeğin şu veya bu yönüne takılıp kalmaya sürükleyecek, parçalan-

runa paramparça edilemez, bozuk para gibi harcanamaz. Bunun tarihsel sorumluluğu ve vebalini ciddi olan ve sorumluluk duygusu taşıyan herhangi bir sosyalist, ya da sosyalist grup ve çevre TAŞIYAMAZ, TAŞIMAMALIDIR!...

IV- HAREKETİN ÇELİŞKİLERİNİN TESBİTİNDE, YANLIŞ GÖRÜŞLERİN ELEŞTİRİSİ

Bugün Türkiye Sosyalist Hareketi içinde, Birleşme - Toparlanma meselesinde başlıca dört yanlış görüş vardır ve oldukça yaygındır. Bu yanlış görüşleri,, yaygınlık ve etkinlik derecelerine göre şöyle sıralamak mümkündür.

1 — Sosyalist hareketimiz, ancak ortaya konacak doğru bir çizgi etrafında birleşir ve toparlanabilir.

2 — Hareketin toparlanmaya ihtiyacı olmakla beraber; hareketin unsurlarının küçük burjuva nitelikleri gözönüne alındığında, bunlar biraraya gelmezler, getirilemezler; dolayısıyla birleşme toparlanma hayaldir(!).

3 — Hareket küçük burjuva aydınlarını toparlayarak değil; ancak işçi sınıfı içinde çalışarak toparlanır, birleştirilir ve işçi sınıfı partisi ancak bu suretle kurulabilir.

4 — Bizim, şu veya bu grupla şu, şu naktalarda (tali noktalarda) görüş ayrılıklarımız vardır; onlarla nasıl biraraya geliriz?

Yukarıda başlıca dört grupta topladığımız, bu yanlış görüşlerin hareketimizin birleştirilip toparlanmasına karşı takındıkları olumsuz ve yapıcılıktan uzak tavırları nedeniyle, (hareketin bugünkü baş meselesinin hallini **büyük ölçüde** zorlaştırmaları ve harekete verdikleri zarar gözönüne alınırsa), bu belli ölçüde yaygınlık arzeden görüş ve tavırların, hareketin acil görevleri açısından sonuna kadar eleştirilmeleri ve mahkum edilmeleri gerekmektedir.

1 — «Sosyalist hareketimizin, ancak ortaya konacak doğru bir çizgi etrafında birleşip toparlanabileceğini» iddia eden görüş; hareketin şu aşamadaki BAŞ SORUNUNU;

genelinde : kendi doğru görüşleri ile diğerlerinin yanlış görüşleri arasında,

somutta ise : kendileri ile diğer bütün grup ve çevreler arasında,

görmektedirler.

Bu görüş sahiplerinin düz mantığına göre :

a. Hareketin baş meselesi, bugün, «doğru bir görüşün» ortaya konmamış olmasında yatmaktadır.

b. Mesele ortaya «doğru bir görüşün» ve çizginin konmasıyla çözülür.

c. «Bu doğru görüş ve çizgi bizim tarafımızdan ortaya konmuştur.

d. «Bu doğru görüş» etrafında birleşenlerle hareket toparlanmış olur ve bu çizgi doğruluğunu hayat içinde (sosyal pratik içinde) ispat eder.

Özünde «Benden başka her hareket, benimkinden başka her görüş yanlıştır» biçiminde ifade edebileceğimiz bu görüş sahipleri; FARKINDA OLMAYARAK :

I. Sosyalist Hareketimizde «doğru görüşe» sahip bulunduklarını iddia eden ne kadar grubumuz var ise, onların herbiri ile diğer «yanlış» görüş sahibi grupların herbiri arasında bir baş mesele, **yani hareketle, şu aşamada, o kadar (beş, on, onbeş) baş çelişki yaratacak,** diyalektiğe, çelişkiler bilimine ve Marksizme ters düşüyorlar.

II. Yine bu iddia ve tutumları dolayısı ile, şu aşamada **harekette mevcut her görüşe «doğru» olma iddiasını meşru kılarak ve buna hak tanıyarak,** hareketi bir «yanlış-doğrular kaosu»na atmış oluyorlar.

III. Ve bu anlamda, Marksizm'in «doğruların ancak hayata uygulanabildikleri ve hayat tarafından ispat edildikleri ölçüde doğru oldukları» temel ilkesini unutarak; doğru görüşlerini ise, bugün yalnızca beyaz kağıt üzerinde saptamak ve doğruluğunu ispat lamasını sosyal pratiğe havale etmek suretiyle, şu aşamada, harekete ait hiçbir baş mesele tanımamış ve hiçbir şeyi çözmemiş oluyorlar.

IV. Hareketimizin şu aşamadaki baş çelişkisini (dağınıklığı ile birleşmeye-toparlanmaya olan ihtiyacı arasındaki çelişkisini) çözmemiş olmalarına rağmen, kendi tesbit ettikleri ve çözdüklerini zannetikleri baş meselenin ardından, hareketin **temel çelişkisini** (Sosyalist Hareketimizin İşçi Sınıfı Hareketi ile birleştirilip kaynaştırılması meselesini) çözmeye yönelmektedirler(!). Ancak, hareketin baş çelişkisinin hala bir türlü çözülmemiş olması ve ortada durması dolayısıyla, temel çelişkinin çözümüne ilişkin her türlü girişimlerini bugünden başarısızlığa mahkum ediyorlar.

V. Yine bu görüş ve tavırları, baş çelişkiye ilişkin yanlış tesbitleri dolayısıyla, hareketin **bütün diğer** unsurlarını dışlamakta, hareketi kendilerinden ibaret görmekte, bu suretle, hareketi ve tüm kadroları reddetmek durumuna düşmektedirler.

VI. Hareketimizin somut gerçekliğinin karmaşıklığını dikkate almadan, ileri sürdükleri, ayakları yerden kesik bir genel doğru ile insanlarımızı yanılgıya sürüklemektedirler. Meseleyi farkında olmadan basitleştirip, yüzeyselleştirerek devrim yolunu düz göstermek suretiyle, insanlarımıza yaptıkları tespitleri cazip gösterebilmekte, yanlış görüşlerinin yaygınlaşmasını sağlayabilmekte ve Sosyalistlerimizi rehavete sürüklemektedirler.

BÜTÜN BU NEDENLERDEN ÖTÜRÜ, HAREKETİMİZİN BAŞ ÇELİŞKİSİNİN BİR TÜRLÜ ÇÖZÜLEMEMESİNE, HAREKETİN DERLENİP TOPARLANAMAMASINA, MEVCUT DAĞINIKLIĞIN VE PARÇALANMIŞLIĞIN DEVAM ETMESİNE VE GİDEREK YENİ YENİ PARÇALANMALARLA DAHA DA KARMAŞIK VE ÇÖZÜMLENMESİ ZOR BİR HALE GELMESİNE YOL AÇARKEN, HAREKETİMİZİN TEMEL ÇELİŞKİSİNİN ÇÖZÜMÜNE, YANİ İŞÇİ SINIFI HAREKETİYLE BİRLEŞİP BÜTÜNLEŞMESİNE GİDEN BÜTÜN YOLLARI TIKAMAKTADIRLAR.

«Gerçek birlik, ideolojik birlik olabilir, doğru görüşler etrafında birlik olabilir» görüşünü ileri sürenlerin bilmesi gerekir ki, gerçek birlik; üç temel ögeden oluşur :

a - Politik, b - İdeolojik, c - Örgütsel. Yani gerçek bütünlük; politik, ideolojik ve örgütsel birliğin en uyumlu bir biçimde bütünleşmesiyle meydana gelen ve her an bu bütünlüğü koruması zorunlu olan canlı, dinamik bir organizmadır.

Bu sürekli, uyumlu, canlı ve dinamik organizmayı yaratamamış bir hareket, kendi temel çelişkisini çözememiş demektir. Bu temel çelişkisini (Sosyalist Hareketin işçi sınıfı hareketiyle bütünleşememişliğini) çözememiş bir harekette sürekli olarak çeşitli hastalıklar kol gezer. Bu çeşitli hastalıklar, Temel Çelişki'nin BİR AN'lık çözülmesiyle sona ermez. Bu çözülmüşlüğün, canlı organizmanın yaşama süresi boyunca (sınıfsız topluma geçinceye kadar) devamlı olması lazımdır. Bu devamlılık olmazsa, politik, ideolojik ve örgütsel BİRLİK'te çatlamalar doğar. Bu durum, eğer derhal üzerine gidilip en doğru bir şekilde onarılmazsa, giderek derinleşen çatlaklar ve çelişkiler antagonist (uzlaşmaz) bir hale gelir ve organizmanın parçalanıp dağılmasına bile yol açabilir.

Yukarıda belirtilen üç temel ögeden politik ve örgütsel olanı birliğin en acil ve zorunlu olanlarıdır ve öncelikleri vardır. Çünkü tam bir ideolojik birlik, nisbeten **uzun bir süreci** ve **aşamaları** içerir. Bilindiği gibi ideolojik birlik; EVRENSEL İLKELER TABANINA dikilen üç büyük sütundan oluşur :

a) Ülkenin somut toplumsal ve sınıfsal tahlili b) Bu tahlile dayanan program. c) Birinci ve ikinciye sıkı sıkıya bağlı stratejik çizgi. Açıktır ki, bu üç meselede birliğe ulaşılması, hem bir süreci, hem de belli bir çatıyı, politik ve örgütsel çatıyı gerektirir. Yani bir merkezi siyasi birliğin çatısı altında; onun siyasi pratiğinde **mihenk taşına vurul**masıyla, sınanmasıyla ve bu süreçte kendi saflarında arınmasıyla olur, sağlamlaşır. Bu süreçte ideolojik birlik asgariden azamiye giden bir yol izler. Kısaca; merkezi siyasal otoritenin varlığı ,onun getirdiği kurallar, onun disiplini, onun yürüttüğü siyasal pratik çerçevesinde ve de somut durumların somut tahliliyle, o çatı altında tam bir ideolojik birliğe doğru yol alınır.

2 — «Hareketin toparlanması gereklidir ve gerçekleştirilebilirse iyi olur, fakat hareketin unsurlarının küçük burjuva nitelikleri dolayısıyla bunları bir araya getirmeye çalışmak «iyi niyetli» bir çabadır; biraraya getirilmeleri mümkün değildir; bu unsurlar biraraya gelemezler,» görüşü üzerinde de önemle durmak lazımdır. Bu görüşü savunan arkadaşlar da FARKINDA OLMAYARAK,

a. Hareketimizin büyük ölçüde küçük burjuva kökünden gelen unsurların küçük burjuva zaaf ve hastalıklarını ön plana çıkarıp sivrilterek, onların proleter devrimci niteliklerini gözardı etmekte, unutmaktadırlar.

b. 50 yıllık bir geçmişe sahip olması yanında, ne yazık ki, bugün hala temel çelişkisini halledememiş, işçi sınıfıyla bütünleşemeyemiş bir hareketin temsilcileri ve takipçileri olduğumuzu da unutarak, bugünü ve bugün mevcut insanlarımızı mahkum etmektedirler. Temel çelişkisini çözememiş her harekette küçük burjuva unsurların ve niteliklerin yaygın olabileceğinin bilgisizliği içinde hareketimizin mevcut unsurlarını mahkum ederken, 50 yıllık geçmişini de mahkum etmekte, hatta inkar durumuna düşmektedirler.

c. Bu mahkumiyet ve red düşüncesi ve zihniyeti ise, kendi mantığı içinde hareketi tasfiyeye kadar götürmektedir.

d. Bu arkadaşlarımız, küçük burjuva nitelikleri ve tavırları mahkum eder görünürken, aslında hareketin dağınıklığı karşısında tam bir küçük burjuva sorumsuzluğu ve umursamazlığı içine düşerek, **devrimci müdahaleyi** reddetmekte, pasifizim ve teslimiyet batağına saplanmaktadırlar.

e. Hareketin toparlanmasını bütün «iyi niyetleriyle» arzu etmelerine rağmen, hayatın gerçeklerine ve olaylara yüzeysel bakışları ve değerlendirişleri nedeniyle, Sosyalist hareketimizin şu aşamadaki zorunlu ihtiyacını kavrayamamakta ve toparlanma ihtiyacının önündeki engellere takılıp kalarak ve onların aşılmazlığına hükmederek; toparlanmanın mümkün olamıyacağı sonucuna vararak, tam bir küçük burjuva gerçekçiliği, «Realpolitiker» liğine düşmektedirler.

f. Bu görüş, hem kaynağı, hem de verdiği sonuç itibariyle kitlelere ve kadrolara tam bir güvensizliği ifade etmektedir.

3 — «Hareket küçük burjuva aydınlarını toparlıyarak değil, ancak işçi sınıfı içinde çalışarak toparlanır, birleştirilir ve işçi sınıfı partisi ancak bu yolla yaratılabilinir» görüşünün, elli küsur yıllık bir sosyalist hareketi «sil baştan» etmesi, tümü ile tasfiyeci, uvriyerist, primitivist, işçi sınıfına bilincin örgütlü bir biçimde partisi vasıtası ile götürülmesi gerektiğini gözardı ettiği için de, anti-parti nitelkleri yüzünden üzerinde durmayı gerekli görmüyoruz.

4 — «Diğer grup ve çevrelerle, şu veya bu noktalarda görüş ayrılıkları (bize göre, şu aşamada kesinlikle tali olan ayrılıklar) olduğunu ileri sürerek, onlarla birleşemeyecek lerini, birleşmelerine imkan olmadığını» ileri sürenlere söylenecek şudur : Bunlar, bugün dünyanın, Türkiye'nin ve Sosyalist Hareketimizin hangi somut şartlar ve gelişmeler içinde bulunduğunu görüp, kavrayamamakta ve bu şartlarda Hareketimizin hangi temelde birleşip toparlanması gerektiğini anlayamamaktadırlar. Hemen her mesele ve noktada çakışmak ve anlaşmak gerektiğini iddia ederek, bütün iyi niyetleriyle, yüz küsür yıllık dünya devrimci işçi sınıfı tarihinin görmediği ideal bir parti modelini düşlemektedirler. Kendi sübjektif yargı ve değerlendirmelerinin objektif gerçeklik ile tam bir uyum içinde olduğu **zehabına kapılarak,** böyle bir uyuşmanın ise, ancak çok dar bir çevrede mümkün olabileceğini unutarak, obektivite ile sübjektivite uyuşması adına, **farkında olmayarak,** hareketin takım adalara dönüşmesine ferman çıkarmaktadırlar.

Toparlarsak, yukardan beri sıraladığımız yanlış görüşler, toparlanma görevinin önünde duran önemli engellerdir. Yaygınlık ve etkinlik dereceleri dikkate alındığında, üzerinde mutlaka, ısrarla durulması ve aşılması gerekmektedir. Ve gene bugün önemle üzerinde durulması gereken diğer önemli bir nokta da şudur : Bu arkadaşların, Hareketin ögelerinin durum ve niteliklerinin en doğru ve isabetli bir biçimde değerlendirileceği **yerin,** baştan beri ısrarla vurgulayageldiğimiz, birleşmeleri zorunlu olan unsurların birlikte oluşturacakları PARTİ ÇATISI olduğunu unutmalarıdır.

V- BAŞÇELİŞKİNİN ÇÖZÜMÜNE İLİŞKİN GÖREVLERİMİZ

1- Acil baş görev

Daha önce de açıklandığı ve belirtildiği gibi, somut şartlar içinde geçerlik kazanmış, objektif geçerliğe uygun ve başat olan yönün içindeki çelişkilerin ACİLEN çözülerek; işçi sınıfının **fiili** öncülüğünü kabul eden kesimde bulunan grup, çevre ve partilerin birlikte oluşturacakları BİRLE-

Bizi «dükkan»ına çağıranı, Geri gönderelim!..

ŞİK SOSYALİST PARTİ'yi kurmak, atılacak en ÖNEMLİ ADIM olmaktadır. Bu adımın atılması:

Türkiye'de hakim üretim biçiminin Emperyalizme bağımlı kapitalist üretim biçimi olduğu gerçeğinde birleşenler ve işçi sınıfını TEMEL GÜÇ kabul edenlerin önünde duran **ACİL BAŞ GÖREV dir.**

Daha önce de belirttiğimiz ve vurguladığımız gibi, bu acil başgörevi yerine getirmek zorunda olanların, dayandıkları ortak bir temel vardır. Bu temel ZORUNLU ilkeler birliğini de içinde taşımaktadır. Bu zorunlu ilkeler ise: DEVRİM, PARTİ, ÇALIŞMA TARZI anlayışlarında ortak bir somutluk kazanmaktadır. Esasa ilişkin konularda anlaşmazlığa düşmelerine imkan olmayan, işçi sınıfının fiili öncülüğünü kabul eden, grup, çevre ve partilerin önünde duran ACİL BAŞ GÖREV: BİRLEŞİK SOSYALİST PARTİ'nin kurulmasıdır. Partinin kuruluşu bir BİRLEŞME KURULTAYI'ndan geçmelidir. BİRLEŞİK SOSYALİST PARTİ'nin kuruluşuna ve BİRLEŞME KURULTAYI'na ilişkin hazırlık ve çağrıyı yapmak üzere, bir HAZIRLIK KOMİTESİ düzeyinde bir araya gelecek temsilcilerin:

a — Hazırlık komitesindeki çalışmaları **düzenli ve bağlayıcı** bir biçimde saptayan iç tüzüğü öncelikle oluşturması,

b — BİRLEŞİK SOSYALİST PARTİ'nin geçici programının esaslarını, (tali konulardaki anlaşmazlıkları PARTİ çatısı altında halletmek üzere ertelemek, birleşme noktalarını sivriltmek suretiyle) ortaklaşa saptaması,

c — Partinin kuruluşunun kabul ve ilan edileceği BİRLEŞME KURULTAYI'na hazırlık ve çağrıyı yapması ve kurultayı gerçekleştirmesi,

ACİL BAŞ GÖREV'e ait somut adımlardır.

2- Zorunlu baş görev

Türkiye Sosyalist Hareketinin, önünde ACİL BAŞ GÖREVİ ile birlikte çözmek zorunda olduğu birde ZORUNLU BAŞ GÖREVİ vardır: Bugün, Dünya ve Türkiye konjonktürünün ve esas olarak iki kesime ayrılmış hareketimizin «bütünselliği» nin gereği ve hareketimizin BAŞ ÇELİŞKİSİ'nin çözülebilmesinin zorunlu şartı, DEMOKRATİK, ANTİ-FAŞİST, ANTİ-EMPERYALİST VE SOSYALİST bir BİRLEŞİK SOSYALİST CEPHE'nin gerçekleştirilmesidir.

Bu CEPHE'nin oluşturulması da HAZIRLIK KOMİTESİ'nin görevleri arasındadır. BİRLEŞİK SOSYALİST PARTİ'nin hazırlıklarının tamamlanmasının hemen ardından; KOMİTE derhal CEPHE'nin oluşturulması çalışmalarına, yani HAZIRLIK KOMİTESİ'nin İKİNCİ AŞAMASI'na geçmelidir. Bu aşamada HAREKETİMİZİN BÜTÜNSELLİĞİ içinde yeralan TÜM UNSURLARIN, (yani, fiili ve ideolojik öncülüğü kabul eden kesimlerin içinde yer alan tüm ögelerin) temsilcilerinin katılması ile, HAZIRLIK KOMİTESİ, BİRLEŞİK SOSYALİST CEPHE PROGRAMI'nın ESASLARI'nı tespit edecektir.

Dünya ve Türkiye Konjonktürünün ve Türkiye Sosyalist Hareketinin ihtiyaç ve görevlerinin TÜMÜ; hareketin hızla toparlanıp, birleştirilmesi baş görevini önümüze koymuştur. Sosyalist kadrolarımız, hareketimizin bu en acil meselesine eğilirken, onun yukarıda açıkça belirtilen «bütünselliği» ni mutlaka dikkate almak zorundadırlar. Birleşme-toparlanma meselesine yaklaşımda, hareketin «bütünselliğini» dikkate almak nasıl mutlak bir zorunluluk ise; hareketin parçalı «bütünselliği» içinde var olan ögelerin niteliklerini de gözönüne almak, gene aynı derecede mutlak bir zorunluluktur.

Çünkü, böylesine acil, zor ve karmaşık iki BÜYÜK GÖREV, bizim SOMUT gerçeğimiz karşısında, ancak ve sadece ögelerin azami birlikteliğiyle, belirli kurallar ve BAĞLAYICILIK içinde çözümlenebilir, yerine getirilebilir.

Sosyalist Hareketimizin dağınık «bütünselliği» içinde yer alan bütün unsurlar, bu ACİL VE ZORUNLU BAŞ GÖREV'leri hızla gerçekleştirmek zorundadırlar.

ÇÜNKÜ:

1 — İşçi ve emekçi sınıflarımız ısrarla vurguladığımız bir ATEŞ ÇEMBERİ ile çevrilmektedir. Her geçen gün daralan bu ateş çemberi, işçi ve emekçi yığınlarında kaçınılmaz bir şekilde ekonomik, sosyal ve siyasal hareketliliği bugüne kadar görülmemiş boyutlara ulaştıracaktır. Bu hareketlerin BİLİNÇLİ SİYASİ mücadeleye dönüştürülmesinin TARİHSEL sorumluluğu Sosyalist Hareketin omuzlarındadır. Bu sorumluluk, ancak ve sadece Sosyalist Hareketimizin hızla birleştirilmesi ve toparlanmasıyla, Birleşik Sosyalist Partinin ve Birleşik Sosyalist Cephenin oluşturulmasıyla yerine getirilebilir.

2 — Egemen sınıflarla emekçi halkımız arasında var olan ve çok daha gelişip keskinleşecek olan mücadelenin anti-faşist, anti-emperyalist biçim ve nitelik kazanması, mücadelenin ve çelişkilerin yapısından gelen doğal sonuçlar olacaktır. Halkımızın DEMOKRATİK, ANTİ-FAŞİST, ANTİ-EMPERYALİST ve SOSYALİST kavgasını yönlendirmek ve örgütlemek, Sosyalist Hareketimizin TARİHSEL GÖREVİ'dir.

Bu tarihsel görev, ancak ve sadece Sosyalist Hareketimizin iki baş örgütünü (BİRLEŞİK SOSYALİST PARTİ ve BİRLEŞİK SOSYALİST CEPHE'sini) gerçekleştirmekle yerine getirilebilir.

3 — Dünya ve Türkiye Konjonktürü açısından, birinci ve ikinci noktalarda belirtilen mücadeleler ve ona sıkı sıkıya bağlı görevler, bütünüyle POLİTİK VE ÖRGÜTSEL ağırlığı ve büyüklüğü olan görevlerdir.

Özellikle emekçi halkımızın proletarya kesiminde yaygınlaşıp derinleşen hareketlerin çoktan gündeme getirmiş olduğu politik ve örgütsel görevlerin, her geçen gün çığ gibi büyümekte oluşu, dağınık haldeki sosyalist grupların aralarındaki her türden ayrılık ve farklılıkları kesinlikle ikinci, üçüncü plana atmıştır. Bütün mesele; gittikçe daha çıplak bir sivrilikle gözlerimize bir mertek gibi girecek olan bu GERÇEĞİN varlığını ve mahiyetini BUGÜNDEN görmekte ve kavramakta düğümlenmektedir.

VI- SONUÇ ve ÖNERİLERİMİZ

DÜNYA VE TÜRKİYE KONJONKTÜRÜNÜN DAYATMASI AÇISINDAN OLSUN, HAREKETİMİZİN BİZATİHİ **KENDİ** İHTİYAÇLARI VE GÖREVLERİ AÇISINDAN OLSUN, OBJEKTİF ŞARTLARI OLGUNLAŞMIŞ OLAN BİRLEŞİK SOSYALİST PARTİ VE BİRLEŞİK SOSYALİST CEPHE'Yİ OLUŞTURMADA SUBJEKTİF DEVRİMCİ MÜDAHALENİN ZORUNLULUĞU MUTLAKTIR.

Hareketimizin subjektif müdahale unsurları olan BİZ, BÜTÜN SOSYALİSTLER, BİRLEŞME-TOPARLANMA'nın tarihsel momentini yaşadığımız şu dönemde:

— Alçak gönüllü ve basiretli olmak,

— Bencillikten, kibirlilikten, pasiflikten ve sekterlikten uzak olmak,

— Öz eleştiri ruhuyla dolu olmak, hata ve kusurları kabul edip düzeltme cesaretini göstermek,

— Ön yargılı olmamak, sorumluluk duygusu yüksek, fedakarlık ruhuyla dolu ve uzak görüşlü olmak,

ZORUNDAYIZ!...

ÇÜNKÜ SOSYALİST HAREKET AÇISINDAN, PROLETER DEVRİMCİLERİ İÇİN: Vazgeçemiyecekleri kişisel bir çıkar ve gene kabullenmeyecekleri ve vazgeçemeyecekleri bir hata da yoktur, olmamalıdır.

PROLETER DEVRİMCİLERİ, DAİMA, BÜTÜN'ÜN İHTİYAÇLARINI VE DURUMUNU PARÇANIN İHTİYAÇ VE DURUMUNUN ÜSTÜNDE TUTMA İLKESİNDEN YOLA ÇIKARLAR.

Eğer bir öneri; «bütün» ün yararını gözetmiyor, sadece «parça»nın yararını dikkate alıyorsa, böyle bir durumda «parça» ihmal edilir, «bütün» gözetilir. Tersi olduğunda, yani öneri; «bütün» ün yararına ama, «parça» nın zararına ise, gene «bütün» ün yararı gözetilir.

Sosyalist Hareketimizin ACİL GÖREVLERİ, BİRLEŞİK SOSYALİST PARTİ ve BİRLEŞİK SOSYALİST CEPHE'yi gerçekleştirmede kararlı, bilinçli ve istekli TÜM PROLETER DEVRİMCİLERİNE:

Yukarıdan beri ısrarla vurguladığımız emekçi halkımızın bir ateş çemberi içine alınmakta olduğu zor ve karanlık bir dönemde BAŞGÖREVLERİMİZ büyük ölçüde gerçekleştirilemediği takdirde, Sosyalist Hareketimizin omuzundaki TARİHSEL SORUMLULUK'lardan hemen hiç birini yerine getiremiyeceğini, sadece bu açıdan bakıldığında bile Sosyalist Hareketin varlık nedenini yitireceğini kavrayan, gören, anlayan ve sezinleyen bütün ARKADAŞLARA diyoruz ki;

SOSYALİST HAREKETİMİZ BİRLEŞME-TOPARLANMA'NIN TARİHSEL MOMENTİNİ YAŞIYOR!

TÜM PROLETER DEVRİMCİLERİNİ:

BİRLEŞME VE TOPARLANMA ŞARTLARININ OLGUNLAŞMIŞ OLDUĞU ŞU DÖNEMDE, GÜÇLERİNİN VE AĞIRLIKLARININ BİLİNCİNDE OLARAK, BİLİNÇLİ BİR BİRLİKTELİKLE TARİHSEL MOMENTİN YAKICI BAŞ GÖREVLERİNİ DEVRİMCİ BİR MÜDAHALEYLE GERÇEKLEŞTİRMEYE ÇAĞIRIYORUZ...

Tarihsel momentin en olgun ve en yakıcı görevlerine ilişkin somut durum ve şartların DEĞERLENDİRİLMESİNDE olsun, bu değerlendirmeye bağlı TAVIR meselesinde olsun geniş bir ortaklık düzeyine gelen BİZLER:

— Sosyalist hareketimizin BİRLEŞME - TOPLANMA-SI'nın ACİL BAŞ GÖREVİ olan BİRLEŞİK SOSYALİST PARTİ'nin ve ZORUNLU BAŞ GÖREVİ olan BİRLEŞİK SOSYALİST CEPHE'nin oluşturulabilmesinin gerçekçi ve geçerli YOL VE YÖNTEMİ'nin, Hareketin on geniş kesimlerini kucaklayacak bir BİRLEŞME KURULTAYI'nda odaklaştığını,

— BİRLEŞME KURULTAYI'nı çağırma ve düzenleme görevini; BİRLEŞİK SOSYALİST PARTİ'nin GEÇİCİ PROGRAM ESASLARININ ve diğer hazırlıklarının ele alınacağı birinci aşamasında, işçi sınıfının fiili öncülüğünü kabul edenlerin temsilcilerinden! BİRLEŞİK SOSYALİST CEPHE PROGRAMI'nın ele alınacağı ikinci aşamasında, işçi sınıfının hem fiili, hem de ideolojik öncülüğünü kabul edenlerin temsilcilerinden oluşacak bir HAZIRLIK KOMİTESİ'nin üstlenmesi gerektiğini,

— Bu HAZIRLIK KOMİTESİ'nin Sosyalist Hareketimizin mümkün olan en geniş kesimlerinin BİRLEŞME KURULTAYI'na katılmalarını sağlamak amacıyla şu İLKELER'den yola çıkmasını kabul ediyor, öneriyor ve bu görüşleri benimseyen ve paylaşanlarla birlikte olduğumuzu açıklıyoruz:

1 — İŞÇİ SINIFININ BİLİMİNE İNANMAK,

2 — BİRLEŞİK SOSYALİST PARTİ'DE BİRLEŞMEK İÇİN,

a. DEVRİM ANLAYIŞINDA,

b. PARTİ ANLAYIŞINDA,

c. ÇALIŞMA TARZI ANLAYIŞINDA,

İŞÇİ SINIFININ FİİLİ ÖNCÜLÜĞÜNÜ KABUL ETMEK.

3 — HAREKETİ BİR BÜTÜN OLARAK KABUL ETMEK. ELEŞTİRİ VE ÖZELEŞTİRİYE AÇIK OLMAK VE SONUÇLARINI KABULLENMEK.

4 — HAREKETİN TÜM ÖGELERİ İLE BİRLİKTE BİRLEŞİK SOSYALİST CEPHE'NİN OLUŞTURULMASINI KABUL ETMEK VE BU GÖREVİN BÜTÜN GEREKLERİNİ YERİNE GETİRMEK.

5 — BİRLEŞİK SOSYALİST PARTİ'Yİ VE BİRLEŞİK SOSYALİST CEPHE'Yİ OLUŞTURMAYI GÖREV OLARAK ÜSTLENECEK, HAZIRLIK KOMİTESİNDE VE BİRLEŞME KURULTAYINDA BİRLEŞME NOKTALARININ SİVRİLTİLMESİNİ, AYRILIK NOKTALARININ İSE, PARTİ VE CEPHE ÇATILARI ALTINDA ÇÖZÜMLENMESİNİ KABUL ETMEK.

6 — YUKARIDAKİ İLKELERİ BENİMSEYEN SOSYALİST ÖRGÜT VE GRUPLARIN, BİRLEŞME KURULTAYI'NA SUNULACAK **GEÇİCİ** PROGRAMIN ANA ÇİZGİLERİNİ SAPTAMAK İÇİN, HAZIRLIK KOMİTESİNE TEMSİLCİ GÖNDERMEYİ VE ÇALIŞMALARI DİSİPLİNE EDECEK **BAĞLAYICI** BİR TÜZÜĞÜN TEMSİLCİLER TARAFINDAN HAZIRLANMASINI KABUL ETMEK.

Grup, grupcuk ve grup partileri biraraya gelmedikçe biz de onlarla birleşmiyelim!..

Özeleştiri

Bugün elinizdeki gazetede, BAŞYAZI VE SOSYALİST HAREKETİMİZİN BİRLEŞME - TOPARLANMA MANİFESTOSU ile görüş ve önerilerini açıklayan SOSYALİST BİRLİK Hareketi içerisinde toplanmış bulunan arkadaşlar; Sosyalist Hareketimizin Birleştirilip Toparlanması için, uzunca bir süreden beri sürdürmekte oldukları çalışmaları sırasında, yapmış oldukları kusur ve hataları, Sosyalist Kamuoyuna açıklamayı devrimci bir sorumluluk ve görev *olarak kabul ederler:*

1 — *Hareketimizin dağınıklığı ve parçalanmışlığı karşısında, devrimci bir müdahalede bulunma meselesinde, belli ölçüde gecikmiş bulunuyoruz. Bu geç kalmışlığımızın başlıca nedenleri şunlardır:*

a) *Sosyalist Birlik girişiminin başından beri, esas olarak kişilere bağlı olan kendi iç yapısında süregelen yetersizlikler, bu gecikmenin başlıca sebeplerden biri olmuştur.*

b) *Birleşme Toparlanma çalışmalarımızda, bugüne kadar,* Sosyalist kadroların yönetici kesimlerine *(özellikle TSİP yöneticilerine)* belirli bir ağırlık verilmiş, kitlelere yönelmede ve kitlelerin davaya sahip çıkmalarına yönelik çalışmada, *çeşitli imkânsızlıklardan da kaynaklanan, belli bir ihmal gösterilmiştir. Bu nedenlerle, açık faşizmin geriletilmesinden bu yana Sosyalist Hareketimizin derlenip toparlanmasına* ters düşen *adımların, Birleşme - Toparlanma davasına sahip çıkacaklarla birlikte önlenmesi mümkün olamamıştır.*

2 — *Sosyalist Birlik eylemi içinde bulunan arkadaşlar, geçtiğimiz Ekim ayı ortalarında, çeşitli imkânsızlıklar içinde, çok dar bir çevreye ulaştırılabilen, SOSYALİST HAREKETİN TOPARLANMA - BİRLEŞME ÇAĞRI'sında bulunmuşlardır.*

a) *ÇAĞRI, ulaştırılabildiği dar Sosyalist çevrelerce,* yeterli açıklıktan yoksun olduğu *gerekçesiyle eleştirilmiştir. Çağrının bir bildiri niteliğinde oluşu dolayısıyla kapsamının sınırlı olması ve meseleyi yeterince derinlemesine incelemeye* elvermemesine rağmen, *gene de Çağrının üzerine parmak bastığı meselenin* önemini ve hassasiyetini *dikkate alarak, yapılan eleştirileri* haklı buluyor ve kabul ediyoruz.

b) *ÇAĞRI, yukarda 1. maddenin b) şıkkında işaret edildiği gibi, daha ziyade dar yönetici kadrolara seslenmeyi amaçlamıştı. Bu dar kapsamlı amacın kaçınılmaz sonucu olarak, bugün daha açık bir şekilde gördüğümüz gibi, duyuru yöntemi (gazete yerine «teksir» çağrının yapılmış olması), meselenin Sosyalist Kamuoyu'na ulaştırılması açısından, belli bir hatayı içinde taşımıştır.*

3 — *ÇAĞRI'nın yapılmasıyla birlikte tasvip edenlerin imzasına açılması ise, özünde doğru bir yöntem olması ve ulaşabileceği Sosyalist Kadroların davaya, sahip çıkmaları amacını taşımasına rağmen:*

a) *Açık faşizmden yeni çıkılmış olunduğu bir dönemde Sosyalist Kadroların içinde bulundukları ruh halini, belli ölçüde haklı olan endişe ve çekingenliklerini yeterli derecede göz önüne almamış olması nedeniyle hatalı bir yöntemdir.*

b) *Ve gene, esas olarak dar, sınırlı kadrolara ağırlık tanıyan, geniş Sosyalist Kamuoyu'na ulaşması ise, imkânsız bir* yöntem *olması dolayısıyla da hatalıdır.*

c) *Ayrıca, Hareketimiz içinde mevcut küçük burjuva unsurların, yukarıda a) ve b) noktalarında işaret edilen imza meselesine ilişkin hataları özellikle istismar ederek özünde doğru olan bir girişimi amacından saptırıp yozlaştırabilecekleri hesaba katılmamış, dolayısıyla kaynağını devrimci* dürüstlükten *alan bir* safiyet *gösterilmiştir.*

Açıklanan bu nedenlerden ötürü, imza kampanyası açılışından kısa bir süre sonra durdurulmuştur.

Yukarıda işaret edilen hataları kabul ve giderilmesi doğrultusunda hareket ettiğimizi Sosyalist Kamuoyu'na ilan ediyoruz!

Bundan böyle Sosyalist Hareketimizin Birleştirilmesi ve Toparlanması çalışmalarında, meseleye sahip çıkacak arkadaşların, bizi ve kendilerini, hataların bir an önce görülüp düzeltilmesi için eleştireceklerinin, inancı içindeyiz...

TARİHSEL MOMENT TARİHSEL GÖREV

SOSYALİST BİRLİK

Sahibi ve Sorumlu Müdürü: Abdurrahman Arıman, Yönetim Bürosu: Kalaycı Şevki Sok. Şamil Han No: 24 Kat 2/6, Abone şartları: Yıllık 40 TL., altı aylık 20 TL., Dış ülkeler için iki katı. Dağıtım: DER - DA, Dizgi - Baskı: Divan Matbaacılık ve Ticaret.

Başyazı:

Bütün Sosyalistler Birleşin!

(Baştarafı 1. sayfada)

keleri, bunalım daha bir şiddetle sarsıyor. Zayıf ve çarpık ekonomileri tümden *çıkmaza giriyor.* Bu ülkelerin egemen sınıflarının ekonomik ve politik çıkmazları *sosyal boyutlar kazanıyor...*

Yığınların sefaleti *artıyor,* hoşnutsuzluk *hareketliliği, protestoları, direnişi, başkaldırmaları getiriyor.* Ve SINIF MÜCADELELERİ KESİNLEŞİYOR! *BÜTÜN KAPİTALİST DÜNYADA DEVRİM DALGASI KABARIYOR*

Emperyalist zincirin zayıf halkalarından biri olan Türkiye'de, bunalım *bütün şiddetiyle yaşanıyor.* Enflasyon ve hayat pahalılığı halkımızı *kasıp kavuruyor.* İşsizler ordusu *büyüyor.* Enflasyon, hayat pahalılığı ve işsizliğin baş sorumlusu egemen sınıflara karşı, emekçi halkımızın hoşnutsuzluğu *öfkeye kine dönüşüyor.* Türkiye'de de SINIF MÜCADELELERİ *KESKİNLEŞİYOR, YENİ BOYUTLAR KAZANIYOR...*

Egemen sınıfların çözümsüzlüğü ekonomik, politik, sosyal alanlarda *derinleşiyor.* Ağababalarının paniği, onların çaresizliğine *tuz-biber ekiyor;* yardım umutları *azalıyor.* Aralarındaki kavga *kızışıyor.* Yönetebilme güçlerini *hergün biraz daha yitiriyorlar.* VE ZİNCİRİN HALKASI GİDEREK *ZAYIFLIYOR.*

Dünya'da ve Türkiye'de her geçen gün daha çıplak bir görünüm ve anlam kazanmakta olan bütün bu olaylar ve gelişmeler karşısında, biz Sosyalistler, *tam bir körlük ve acz içindeyiz.* Hareket parçalanmış, bölük - pörçük darmadağınık!.. Buna rağmen Hareketin içindeki guruplarımız, *somut gerçekliğin* bilgi ve bilincinden yoksun, *tam bir sorumsuzlukla* «doğru (!) çizgiler», «ideolojik (!) mücadele» ve «işçi sınıfı (!)» adına bölünmüşlüğü, parçalanmışlığı *sürdürüyorlar, körüklüyorlar. KUŞAKLAR BOYU SÜREN KAHIRLI - NANKÖR VE ÇİLELİ BİR MÜCALENİN BİRİKİMİ HEDER EDİLİYOR - HARCANIYOR!..*

Emekçi halkımızın, emperyalizm ve yerli ortakları tarafından giderek daralan bir *ateş çemberi* ile çevrildiği, halkımızın gerçek kurtuluşunun objektif şartlarının hızla olgunlaşıp doruğuna ulaşacağı *böyle bir dönemde;* **her zaman ve her durumda halkımızın** yanında yer almak, onu her türlü oyun, şiddet ve sömürü karşısında uyarmak, savunmak, bilinçlendirip örgütlemek ve onun kurtuluşu uğruna gözünü kırpmadan mücadeleye atılmak durumunda olan biz Sosyalistler, *tarihsel görevlerimizi yerine getiremiyor, varlık nedenimizi YİTİRİYORUZ!..*

Niçin Çıkıyoruz

SOSYALİST BİRLİK Gazetesi:

— Devrimci Hareketimiz için son derece *istisnai* bir önem kazanmış olan Dünya ve Türkiye'nin içinde bulunduğu şartları ve gelişmeleri, **bütün boyutlarıyla, Sosyalistlerimize duyurmak, onları haberdar etmek,**

— Bu şartların ve gelişmelerin incelenmesi ve değerlendirilmesini, *entellektüel bir tatmin konusu olarak değil,* Hareketimizin somut ihtiyaç ve görevlerine sıkı sıkı bağlı, devrimci bir tavırla yapmak,

— Sosyalist Hareketimizin şu aşamadaki Baş Sorunu olan BİRLEŞME - TOPARLANMA'ya ilişkin görüş ve önerileri Sosyalist *kamuoyuna* sunmak; bunları *tartışmaya* açmak; *bütün Sosyalist grup, çevre ve kişilerin görüş ve önerileriyle yoğurarak,* süratle bir senteze gidilmesi doğrultusunda ve,

— Bütün Sosyalistlerle birlikte, BİRLEŞME - TOPARLANMA FİKRİNİN TEKŞİLATLANMASINA ÇALIŞMAK! i ç i n ç ı k ı y o r...

SOSYALİST BİRLİK bir «grup» hareketi değildir.

SOSYALİST BİRLİK Gazetesi bir «grup» organı değildir.

Bugün, bu aşamada. tüm Sosyalistler için, Hareketin BİRLEŞİP TOPARLANMASI için çalışmanın *dışında,* herhangi başka bir alternatif olduğunu kabul etmiyoruz. Hareketin doğru (!) çizgiler etrafında toparlanacağı düşüncesinin bir ham hayal olduğuna, tersine bunun, Hareketimizi irili ufaklı *dükkanların* yer alacağı bir *arenaya* **çevireceğine inanı**yoruz. DOĞRU ÇİZGİ'nin bizim somut şartlarımızda ancak, birleşme - toparlanmanın gerçekleştirilmesiyle kurulacak PARTİ ÇATISI altında oluşturulabileceğini kabul ediyoruz.

Bu anlamda Sosyalistlerimiz için Hareketin BİRLEŞME - TOPARLANMA'sı dışında çalışabilecekleri başka hiç bir alternatifleri olmadığını iddia ediyoruz.

Bütün bu nedenlerden dolayı tüm Sosyalistlerimizi BİRLEŞİK SOSYALİST PARTİYİ kurmak için yürütülen çalışmalara *katılmaya, girişime sahip çıkma görevine* ÇAĞIRIYOR ve SOSYALİST BİRLİK Gazetesinin görev süresinin de **PARTİ'nin kuruluşu** ile sınırlı olduğunu *ilan ediyoruz...*

SOSYALİST BİRLİK GAZETESİ BİRLEŞME-TOPARLANMA FİKRİNİN FORUMUDUR. FİKRİ TEŞKİLATLAYALIM!

AÇIKLAMA

SOSYALİST BİRLİK İLK SAYIDA 10 SAYFA OLARAK ÇIKMAK ZORUNDA KALMIŞTIR. BU NEDENLE FİYATI 250 KURUŞ KONULMUŞTUR. SOSYALİST BİRLİK BUNDAN SONRA 8 SAYFA OLARAK ÇIKACAK, FİYATI İSE 200 KURUŞ OLACAKTIR.